

ชุดการเรียนรู้
รายวิชา การประกอบการ
รหัสวิชา ง20238 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ธุรกิจในอนาคต

อรพิน หนูแสง
ครู วิทยฐานะชำนาญการ
กลุ่มสาระการเรียนรู้
โรงเรียนดอนขาม อำเภอดอนขาม จังหวัดพัทลุง

คำชี้แจงเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้แบบรายบุคคล

1. เอกสารฉบับนี้เป็นเอกสารชุดการเรียนรู้แบบรายบุคคล รายวิชาการประกอบการ รหัสวิชา ง 20238 ชุดที่ 2 เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับธุรกิจ ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. เอกสารชุดนี้ประกอบด้วย

- คำชี้แจงเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้แบบรายบุคคล
- คำแนะนำสำหรับครู
- คำแนะนำสำหรับผู้เรียน
- ลำดับขั้นการเรียนรู้
- แบบทดสอบก่อนเรียน
- กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน
- เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
- บัตรคำสั่ง
- บัตรสาระการเรียนรู้
- บัตรคำถามและบัตรเฉลย
- แบบทดสอบหลังเรียน
- กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน
- เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
- แบบสรุปผลการเรียนรู้

3. ชุดการเรียนรู้แบบรายบุคคลชุดนี้ใช้เวลาในการศึกษา 20 ชั่วโมง

คำแนะนำสำหรับครู

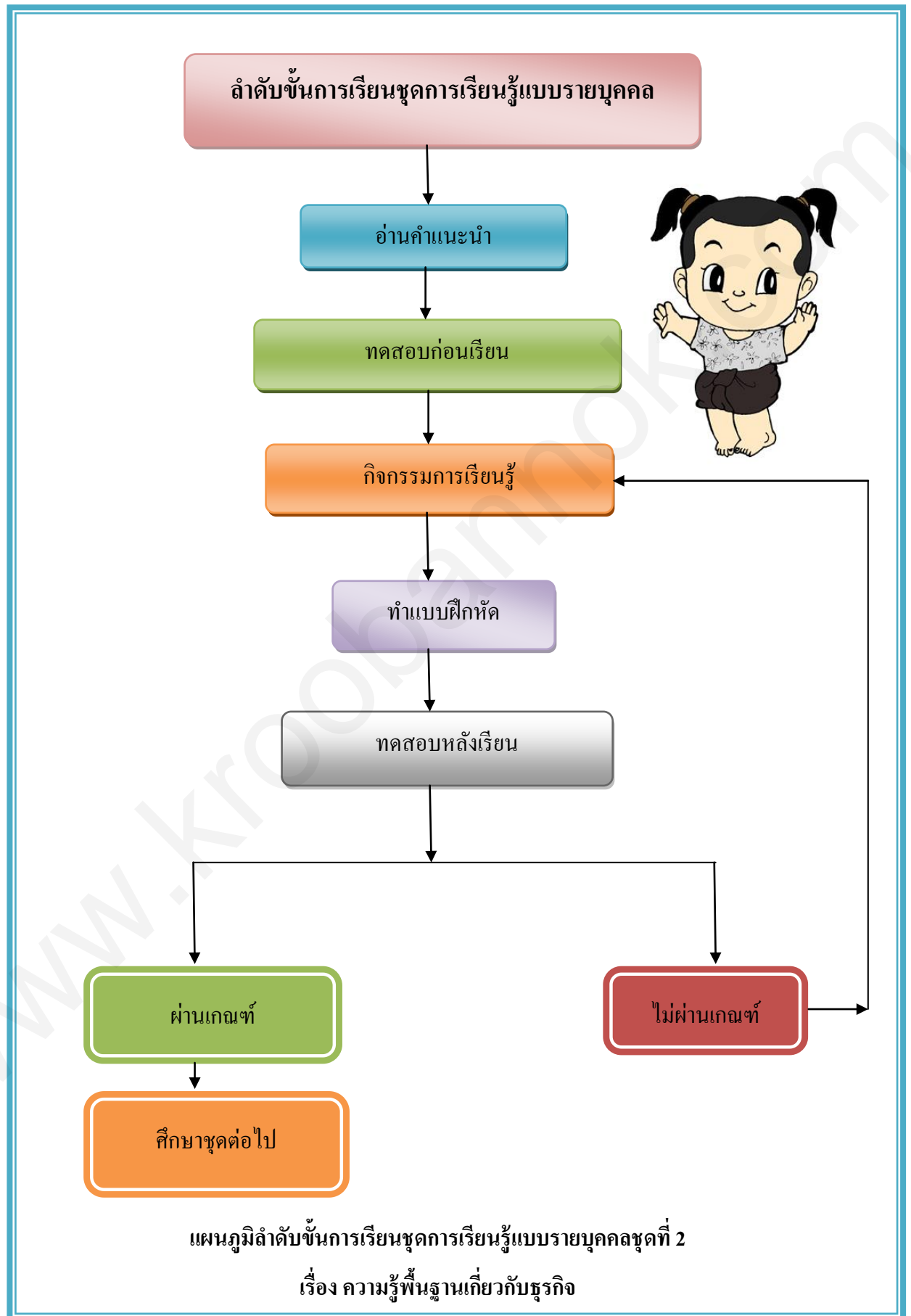
1. ครูควรจัดเตรียมชุดการเรียนรู้แบบรายบุคคลซึ่งประกอบด้วย บัตรคำสั่ง บัตรสาระการเรียนรู้ บัตรคำถาม และบัตรเฉลย ตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆ ให้ครบถ้วน
2. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อประเมินความรู้เดิมของผู้เรียน
3. แจกชุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ
4. แจกชุดการเรียนรู้แบบรายบุคคลให้ผู้เรียนศึกษาและแนะนำวิธีใช้ชุดการเรียนรู้แบบรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
5. ดำเนินการสอนตามกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
6. หากมีผู้เรียนบางคนเรียนไม่ทันครูควรให้ควรให้คำแนะนำหรือมอบหมายงานหรือเอกสารให้ศึกษาเพิ่มเติมในเวลาว่าง
7. หลังจากผู้เรียนศึกษาชุดการเรียนรู้แบบรายบุคคลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูและผู้เรียนควรช่วยกันสรุปและให้ผู้เรียนทำบัตรคำถามและแบบทดสอบหลังเรียน
8. ครูเฉลยบัตรคำถาม แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน และบันทึกคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนไว้ เพื่อประเมินการพัฒนาความก้าวหน้า หากมีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ครูควรจัดสอนซ่อมเสริมให้
9. การจัดชั้นเรียนจะจัดให้ผู้เรียนนั่งเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้

1. อ่านคำชี้แจงและคำแนะนำ สำหรับผู้เรียนให้เข้าใจก่อนที่จะลงมือศึกษาชุดการเรียนรู้แบบรายบุคคล
2. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 15 ข้อ โดยใช้เวลา 15 นาที เพื่อประเมินความรู้เดิมของผู้เรียน
3. ศึกษาชุดการเรียนรู้จากบัตรสาระการเรียนรู้ที่ครูจัดเตรียมไว้ด้วยความตั้งใจ โดยปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในบัตรคำสั่ง
4. เมื่อผู้เรียนศึกษาสาระการเรียนรู้เสร็จเรียบร้อยแล้วให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดจากบัตรคำถามที่ครูจัดเตรียมไว้ให้
5. หากผู้เรียนยังไม่เข้าใจในสาระการเรียนรู้ใดก็ให้กลับไปศึกษาอีกครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
6. ทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน
7. ในการทำบัตรคำถามและแบบทดสอบต่างๆ ขอให้ผู้เรียนทำด้วยความตั้งใจ และมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

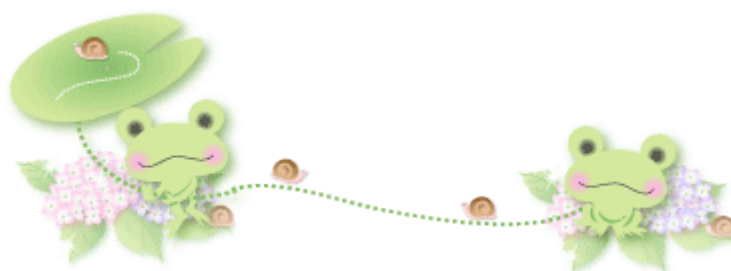
1. บอกความหมายของธุรกิจได้
2. อธิบายความสำคัญของธุรกิจได้
3. บอกวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจได้
4. บอกปัจจัยในการประกอบธุรกิจได้
5. บอกประโยชน์ในการประกอบธุรกิจได้
6. อธิบายโครงสร้างของระบบธุรกิจได้
7. อธิบายสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจได้
8. บอกคุณบอกประเภทของธุรกิจที่แบ่งตามลักษณะการดำเนินงานได้
9. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจกับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศได้
10. อธิบายความรับผิดชอบของธุรกิจต่อสังคมได้
11. บอกและวิเคราะห์ประเภทของการประกอบธุรกิจได้
12. อธิบายขั้นตอนการจดทะเบียนพาณิชย์ได้
13. บอกสถานที่จดทะเบียนพาณิชย์ได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของธุรกิจ
2. ความสำคัญของธุรกิจ
3. วัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจ
4. ปัจจัยในการประกอบธุรกิจ
5. ประโยชน์ในการประกอบธุรกิจ
6. โครงสร้างของระบบธุรกิจ
7. สิ่งแวดล้อมทางธุรกิจ
8. คุณสมบัติประเภทของธุรกิจที่แบ่งตามลักษณะการดำเนินงาน
9. ความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจกับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศ
10. ความรับผิดชอบของธุรกิจต่อสังคม
11. วิเคราะห์ประเภทของการประกอบธุรกิจ
12. ขั้นตอนการจดทะเบียนพาณิชย์
13. สถานที่จดทะเบียนพาณิชย์

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง 1. ข้อสอบชุดนี้มี จำนวน 15 ข้อ
2. ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้วกาเครื่องหมายกากบาท(X)ลงใน
กระดาษคำตอบ

1. ข้อใดคือความหมายของ ธุรกิจ

- ก. ขบวนการผลิตขนาดใหญ่เพื่อบริการสังคม
- ข. การผลิตสินค้าหรือบริการแก่ผู้บริโภคโดยหวังผลกำไร
- ค. หน่วยงานผลิตทุกประเภททั้งภาครัฐและภาคเอกชน
- ง. การตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม

2. ข้อใดเป็นความสำคัญของธุรกิจ

- ก. ความมั่นคงของกิจการ
- ข. ความเจริญเติบโตของธุรกิจ
- ค. ความรับผิดชอบต่อสังคม
- ง. ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญ

3. การแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป ถือเป็นหน้าที่ของธุรกิจในด้านใด

- ก. การผลิต
- ข. การจัดหาเงินทุน
- ค. การบริการการตลาด
- ง. การจัดหาทรัพยากรด้านกำลังคน

4. ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจใดมีความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจมากที่สุด

- ก. การเงิน
- ข. วัตถุดิบ
- ค. คน
- ง. วิธีปฏิบัติงาน

5. ข้อใดกล่าวถึงประโยชน์ของธุรกิจได้ถูกต้อง

- ก. ทำให้เจ้าของกิจการอยู่รอด
- ข. ทำให้เกิดรายได้กับประชาชน
- ค. ทำให้เจ้าของกิจการร่ำรวย
- ง. ทำให้เจ้าของกิจการตั้งซื้อสินค้ามากขึ้น

6. การทำนาปลูกข้าวเพื่อขาย เลี้ยงไก่เพื่อขาย จัดอยู่ในธุรกิจประเภทใด

- ก. ธุรกิจบริการ
- ข. ธุรกิจเกษตร
- ค. ธุรกิจพาณิชย์
- ง. ธุรกิจอุตสาหกรรม

7. ข้อใดเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน

- ก. ทอผ้าไหม
- ข. ผลิตเฟอร์นิเจอร์
- ค. ผลิตอาหารกระป๋อง
- ง. ผลิตอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

8. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของกิจการเจ้าของคนเดียว

- ก. มีเจ้าของกิจการเพียงคนเดียว
- ข. เจ้าของกิจการรับผิดชอบในหนี้สินไม่จำกัดจำนวน
- ค. เป็นนิติบุคคล
- ง. ควบคุมการดำเนินงานเพียงคนเดียว

9. กิจการที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตกลงทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งปันผลกำไร คือ กิจการใด

- ก. บริษัท
- ข. สหกรณ์
- ค. ห้างหุ้นส่วน
- ง. แพรนไชส์

10. กิจการที่มีจุดประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นให้กับประชาชน คือกิจการใด

- ก. บริษัทเอกชน จำกัด
- ข. ห้างหุ้นส่วนจำกัด
- ค. บริษัทมหาชนจำกัด
- ง. กิจการเจ้าของคนเดียว

11. กิจการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อจุดประสงค์จัดปัญหาความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจและสังคมในหมู่สมาชิก คือ กิจการประเภทใด

- ก. รัฐวิสาหกิจ
- ข. ห้างหุ้นส่วนจำกัด
- ค. แพรนไชส์
- ง. สหกรณ์

12. ธุรกิจใดที่เก่าแก่และเป็นที่นิยมทำกันมากที่สุด

- ก. รัฐวิสาหกิจ
- ข. บริษัทจำกัด
- ค. ห้างหุ้นส่วน
- ง. กิจการเจ้าของคนเดียว

13. องค์การธุรกิจรูปแบบใดที่ต้องเกี่ยวข้องกับหนังสือบริคณห์สนธิ

- ก. กิจการเจ้าของคนเดียว
- ข. ห้างหุ้นส่วนจำกัด
- ค. บริษัทจำกัด
- ง. รัฐวิสาหกิจ

14. สหกรณ์แห่งแรกในประเทศไทยคือ สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้ ตั้งอยู่ในจังหวัดใด

- ก. พระนครศรีอยุธยา
- ข. พิษณุโลก
- ค. เชียงใหม่
- ง. นครศรีธรรมราช

15. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจแฟรนไชส์

- ก. พิซซ่าฮัท
- ข. แม็คโดนัลด์
- ค. เซเว่นอีเลฟเว่น
- ง. ผลิตรองเท้าบาจา

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

ชุดการเรียนรู้รายบุคคล

เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับธุรกิจ

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				

คะแนนเต็ม	10
คะแนนที่ได้	

ผลการประเมิน

ดีมาก ☐

ดี ☐

พอใช้ ☐

ปรับปรุง ☐

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนระหว่าง 9-10 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

คะแนนระหว่าง 7-8 อยู่ในเกณฑ์ดี

คะแนนระหว่าง 5-6 อยู่ในเกณฑ์พอใช้

คะแนนระหว่าง 4 อยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนที่ 2

1. ข

2. ง

3. ก

4. ค

5. ข

6. ข

7. ก

8. ค

9. ค

10. ค

11. ง

12. ง

13. ค

14. ข

15. ง

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง ความหมาย/ความสำคัญ/วัตถุประสงค์ของธุรกิจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของธุรกิจได้
2. อธิบายความสำคัญของธุรกิจได้
3. บอกวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจได้

คำตั้ง

ให้นักเรียนศึกษาบัตรสาระการเรียนรู้ เรื่อง ความหมายและความสำคัญ วัตถุประสงค์ของธุรกิจ และทำบัตรคำถามที่

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง ความหมาย/ความสำคัญ/วัตถุประสงค์ของธุรกิจ

ความหมายและความสำคัญของธุรกิจ

ธุรกิจ คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการผลิตสินค้าและบริการโดยมีการซื้อ -ขายแลกเปลี่ยนกัน และมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการประโยชน์หรือกำไรจากการกระทำกิจกรรมนั้น

ความสำคัญของธุรกิจ

มนุษย์ทุกคนมีความต้องการอยู่ 2 ประการ คือ ความต้องการขั้นพื้นฐาน ต่อการดำรงชีวิตได้แก่ ปัจจัย 4 คือ อาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรคและเครื่องนุ่งห่ม และความต้องการที่มนุษย์อยากมี แต่ถ้าไม่มีสิ่งเหล่านี้มนุษย์ก็ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ เช่น รถยนต์ เครื่องปรับอากาศ โทรทัศน์ เป็นต้น ดังนั้นธุรกิจจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะธุรกิจเป็นแหล่งผลิตสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์สินค้า คือ สิ่งของที่มีตัวตน สามารถมองเห็นและจับต้องได้ ได้แก่ อาหาร เสื้อผ้า รถยนต์ เป็นต้น ตัวอย่างของธุรกิจที่เป็นแหล่งผลิตสินค้า ได้แก่ โรงงานผลิตรถยนต์ โรงงานผลิตเสื้อผ้า เป็นต้น

บริการ คือ สิ่งที่ไม่มิตัวตน ไม่สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้

แต่สามารถกำหนดราคาเพื่อซื้อขายกันได้ เช่น บริการเสริมสวย บริการขนส่ง บริการซักรีด เป็นต้น ซึ่งถือว่ามีความสำคัญกับสังคมมาก เพราะไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่จะทำให้เกิดการมีรายได้ของประชาชน ส่งผลให้เศรษฐกิจของชุมชน สังคม และเศรษฐกิจ ของประเทศดีขึ้น การเกิดธุรกิจจึงมีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. สร้างความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี เนื่องจากการผลิตสินค้าหรือบริการใหม่ ๆ เกิดขึ้น ซึ่งหมายความว่าสินค้าจะต้องจำหน่ายให้กับประชาชนในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ต้องมีการใช้เครื่องจักร เครื่องมือที่ทันสมัยหรือใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ในบริเวณที่ทำการประกอบธุรกิจจะเจริญก้าวหน้า เช่น การคมนาคมจะมี การสร้างถนน เพื่อความสะดวกในการขนย้ายสินค้าและวัตถุดิบนำเข้า จะเกิดความเจริญทางด้านสาธารณูปโภค ระบบไฟฟ้า ประปา และโทรศัพท์

2. ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นจากผลของการเกิดธุรกิจนั้น ประชาชนที่อยู่รอบบริเวณบริษัทหรือโรงงานอุตสาหกรรมก็จะมีการจ้างทำ ก่อให้เกิดรายได้ มีกระแสการเงินหมุนเวียน ส่งผลให้เศรษฐกิจดีขึ้นเมื่อมีการประกอบธุรกิจเกิดขึ้นภายในประเทศมาก ๆ จะทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศดีขึ้นตามไปด้วย

3. ยกระดับค่าครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น เมื่อมีธุรกิจเกิดขึ้นในชุมชนหรือเขตพื้นที่ใด จะทำให้เกิดรายได้หรือเม็ดเงินตกไปสู่ชุมชนนั้น เมื่อประชาชนมีรายได้ดี สาธารณูปโภคตลอดจนระบบการสื่อสารจะทำให้ระดับค่าครองชีพของประชาชนและชุมชนสูงขึ้นตามไปด้วย

4. เพิ่มรายได้ให้กับรัฐบาล เนื่องจากธุรกิจจะต้องมีการส่งสินค้าไปขายทุกภูมิภาคของประเทศหรือส่งขายตามประเทศต่าง ๆ เช่น พม่า ลาว เวียดนาม เป็นต้น การส่งสินค้าไปขายจะทำให้ได้เงินตราของต่างประเทศเข้าสู่ประเทศทำให้มีรายได้ เมื่อธุรกิจมีรายได้ก็จะต้องเสียภาษีให้กับรัฐบาล

5. ช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับสังคม การที่ประชาชนมีงานทำ ทำให้มีรายได้มาเลี้ยงครอบครัว รัฐบาลไม่ต้องเสียงบประมาณบางส่วนที่ใช้ในการช่วยเหลือผู้ว่างงานหรือ ตกงาน สามารถนำเงินนั้นมาจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับประชาชนทั่วประเทศ การประกอบธุรกิจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจประเภทใดก็ตาม สิ่งที่มีผู้ประกอบการต้องการ คือ กำไรแต่นอกจากกำไรแล้ว ยังมีสิ่งอื่นอีกที่ธุรกิจจะต้องคำนึงถึง เช่น ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ความรับผิดชอบต่อสังคม ความรับผิดชอบต่อลูกจ้าง พนักงาน ฯลฯ

วัตถุประสงค์ของธุรกิจ ที่สำคัญมีดังนี้

1. เพื่อความมั่นคงของกิจการ เมื่อธุรกิจเริ่มดำเนินการขึ้น เจ้าของธุรกิจก็มีความประสงค์จะผลิตสินค้า หรือบริการเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคต่อไปอย่างต่อเนื่องโดยไม่มีที่สิ้นสุด
2. เพื่อความเจริญเติบโตของธุรกิจ นอกจากความมั่นคงของกิจการแล้ว ธุรกิจยังต้องการที่จะเจริญเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ โดยการขยายกิจการให้ใหญ่ขึ้น เพิ่มสาขา จ้างพนักงานเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดความมั่นคงทั้งทางการเงินและฐานะทางสังคม
3. เพื่อผลประโยชน์หรือกำไร สิ่งที่มุ่งใจให้เจ้าของธุรกิจดำเนินธุรกิจต่อไป คือกำไร ถ้าธุรกิจไม่มีกำไรกิจการนั้นก็ไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ การที่ธุรกิจจะมีกำไรได้นั้น ต้องจำหน่ายสินค้าหรือค่าบริการในราคาสูงกว่าค่าใช้จ่าย หรือต้นทุนที่ได้เสียไปในการผลิตสินค้าหรือบริการนั้น
4. เพื่อความรับผิดชอบต่อสังคม การดำเนินธุรกิจจะต้องคำนึงถึงจริตประเพณี ศีลธรรมอันดีงามของสังคมด้วย ธุรกิจจะต้องไม่ดำเนินการที่ขัดต่อกฎหมายหรือขัดต่อประเพณี ศีลธรรมอันดีงามของสังคม ธุรกิจจะต้องคำนึงถึงผู้บริโภค คำนึงถึงสภาพแวดล้อมต้องช่วยพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของสังคมให้ดีขึ้น เช่น การไม่ปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำลำคลอง การไม่ผลิตสินค้าที่มีสารพิษตกค้าง การไม่ตัดไม้ทำลายป่า การไม่ก่อให้เกิดมลพิษ ฯลฯ

จากวัตถุประสงค์ของธุรกิจดังกล่าว จัดว่าเป็นวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ของธุรกิจเอกชน แต่ยังมี การประกอบธุรกิจบางประเภทที่ไม่ได้หวังผลกำไรได้แก่ กิจการประเภทสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น การดำเนินกิจการของการไฟฟ้า การประปา การสื่อสารแห่งประเทศไทย เป็นต้น กิจการดังกล่าวดำเนินการ โดยรัฐบาล ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนกินดีอยู่ดี มีความสะดวกสบาย

บัตรคำถามที่ 1

เรื่อง ความหมาย/ความสำคัญ/วัตถุประสงค์ของธุรกิจ

คำชี้แจง

จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. จงบอกความหมายของธุรกิจ

2. ความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ มีอะไรบ้าง

3. สินค้า หมายถึง อะไร

4. บริการ หมายถึง อะไร

.....

.....

.....

5. จงบอกความสำคัญของธุรกิจ มาพอเข้าใจ

.....

.....

.....

6. วัตถุประสงค์ของธุรกิจ ประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

บัตรเฉลยที่ 1

เรื่อง ความหมาย/ความสำคัญ/วัตถุประสงค์ของธุรกิจ

1. ธุรกิจ คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการผลิตสินค้าและบริการโดยมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนกัน และมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการประโยชน์หรือกำไรจากการกระทำกิจกรรมนั้น
2. ความต้องการขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย อาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และ ยารักษาโรค
3. สินค้า คือ สิ่งของที่มีตัวตน สามารถมองเห็นและจับต้องได้
4. บริการ คือ สิ่งที่ไม่มีความตัวตน ไม่สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้
5. สร้างความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น ยกย่องค่าครองชีพให้สูงขึ้น เพิ่มรายได้ให้รัฐบาล ช่วยเหลือสวัสดิการต่าง ๆ ให้สังคม
6. - เพื่อความเจริญเติบโตของธุรกิจ
 - เพื่อความมั่นคงของธุรกิจ
 - เพื่อผลประโยชน์หรือกำไร
 - เพื่อความรับผิดชอบต่อสังคม

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง ประโยชน์ ป้างัย โครงสร้างระบบธุรกิจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกประโยชน์ในการประกอบธุรกิจได้
2. บอกป้างัยในการดำเนินธุรกิจได้
3. อธิบายโครงสร้างระบบธุรกิจได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนศึกษาบัตรสาระการเรียนรู้ เรื่อง ประโยชน์ ป้างัย โครงสร้างระบบธุรกิจ และทำบัตรคำถามที่ 4

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 2

ประโยชน์ในการประกอบธุรกิจ

ประโยชน์ของธุรกิจจำแนกได้ ดังนี้

1. ธุรกิจผลิตสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ในสังคมเนื่องจากความต้องการของคนเราแตกต่างกัน และมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด โดยความต้องการของคนเรา จะเพิ่มขึ้นตลอดเวลา เพื่อสร้างความพึงพอใจ และความสะดวกสบายแก่ตนเอง ธุรกิจจึงมีหน้าที่ในการจัดหาสิ่งต่าง ๆ มาบริการสนองความต้องการดังกล่าว
2. ธุรกิจช่วยกระจายสินค้าจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค เมื่อธุรกิจประเภทผู้ผลิตสินค้า เช่น โรงงานอุตสาหกรรมผลิตสินค้าออกมาแล้ว การที่สินค้าจะกระจายไปสู่ผู้บริโภคได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยธุรกิจประเภทอื่น ช่วยกระจายสินค้าไปสู่ผู้บริโภค เป็นต้นว่าธุรกิจการขนส่ง ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศพ่อค้าคนกลาง การประชาสัมพันธ์ การบริการด้านการเงินของธนาคาร การสื่อสาร ฯลฯ
3. ธุรกิจเป็นแหล่งตลาดแรงงานในการดำเนินการธุรกิจมีความจำเป็นต้องใช้แรงงานเพื่อทำการผลิตสินค้าหรือบริการ ดังนั้นการดำเนินธุรกิจจึงทำให้คนมีงานทำ สามารถหารายได้ เพื่อเลี้ยงตัวเอง และครอบครัวได้ ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมดีขึ้น นอกจากนั้นการที่ธุรกิจกระจายไปอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของประเทศ ก็เป็นการ กระจายรายได้ และตลาดแรงงานไปสู่ท้องถิ่นอีกด้วย
4. ธุรกิจเป็นแหล่งเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐบาลเมื่อการดำเนินธุรกิจมีผลกำไร ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่เสียภาษีให้รัฐบาลตามที่กฎหมายกำหนด ทำรายได้ของรัฐบาลเพิ่มขึ้น และรายได้ดังกล่าว รัฐบาลนำไปใช้ ในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ การสร้างโรงพยาบาลสร้างถนน สร้างโรงเรียน ซึ่ง สิ่งเหล่านี้เป็นการสร้างคุณภาพชีวิต ให้เกิดแก่ประชาชน

5. ธุรกิจช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ในการผลิตสินค้าและบริการของธุรกิจ ในระยะแรก ๆ ก็เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น จังหวัดและประเทศ แต่เมื่อธุรกิจขยายตัวเติบโตขึ้น สามารถผลิตสินค้าและบริการได้มาก จนเกิดความต้องการของคนในประเทศ จึงต้องส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ทำให้รายได้เข้าสู่ประเทศ เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้อีกทางหนึ่ง

โครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ

โครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ 2 ลักษณะ

1. ลักษณะภายนอกของโครงสร้างระบบเศรษฐกิจ แบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่

1.1 ส่วนประกอบโดยตรงของระบบธุรกิจ เช่นกลุ่มธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันพนักงานที่ทำงานในหน่วยงานเดียวกันเป็นต้น ซึ่งจะขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้

1.2 ส่วนประกอบโดยอ้อมหรือปัจจัยภายนอก ได้กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ลัทธิทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ทักษะคติ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ฯลฯ

2. ลักษณะภายในของโครงสร้างระบบธุรกิจ ได้แก่

2.1 ธุรกิจที่มีลักษณะแตกต่างกันออกไป

2.1.1 ความแตกต่างทางด้านผลิตภัณฑ์เช่น ธุรกิจรถยนต์ ธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

2.1.2 ความแตกต่างทางด้านภูมิศาสตร์ เช่น ภาคใต้อุดมสมบูรณ์ไปด้วยยางพารา ก็จะมีธุรกิจยางแผ่น ภาคเหนือมีไม้มากจะทำธุรกิจเกี่ยวกับการแปรรูปไม้

2.2 ธุรกิจที่มีลักษณะขึ้นตรงกันและความเชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะอย่าง คือลักษณะของธุรกิจที่จะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เช่น ธุรกิจผลิตผลไม้กระป๋องจำเป็นต้องอาศัยวัตถุดิบจากชาวสวนชาวไร่ และต้องอาศัยธุรกิจที่ผลิตภาชนะสำหรับบรรจุผลไม้ลงในซึ่งแต่ละส่วนจะมีความชำนาญเฉพาะอย่างไม่เหมือนกัน เป็นต้น

2.3 ธุรกิจที่มีลักษณะไม่หยุดนิ่ง เป็นสิ่งที่ธุรกิจจะต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกของวงการธุรกิจ เช่น เทคโนโลยีที่ทันสมัย กฎหมาย เป็นต้น

ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ

เป้าหมายการประกอบธุรกิจ คือกำไรสูงสุด และการดำเนินธุรกิจให้ ประสบผลสำเร็จ ต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐานซึ่งมีองค์ประกอบด้วยกัน 4 ประเภท ที่เรียกว่า 4 M ได้แก่

1. **คน (Man)** ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะธุรกิจต่าง ๆ จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัย ความคิดของคนมีคนที่เป็นผู้ดำเนินการหรือเป็นผู้จัดการ ทำให้เกิดกิจกรรมทางธุรกิจหลาย รูปแบบ ซึ่งในวงจรธุรกิจมีคน หลายระดับ หลายรูปแบบ ทั้งระดับ ผู้บริหาร ผู้ใช้แรงงานร่วมกัน ดำเนินการ จึงจะทำให้ประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ

2. **เงิน (Money)** เงินทุนเป็นปัจจัยในการดำเนินธุรกิจอีกชนิดหนึ่งที่ต้องนำมาใช้ในการ ลงทุนเพื่อให้เกิดการประกอบธุรกิจ โดยธุรกิจแต่ละประเภทใช้ปริมาณเงินที่แตกต่างกัน ธุรกิจ ขนาดใหญ่ย่อมใช้เงินทุนสูงกว่าธุรกิจขนาดเล็กกว่า ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจจึงต้องมีการวางแผน ในการใช้เงินทุน และการจัดหาเงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การดำเนินธุรกิจไม่ประสบ ปัญหาด้านเงินทุน และก่อให้เกิดผลตอบแทนสูงสุดคุ้มกับเงินที่นำมาลงทุน

3. **วัสดุหรือวัตถุดิบ (Material)** ในการผลิตสินค้าต้องอาศัยวัตถุดิบในการผลิตค่อนข้างมาก ผู้บริหารจึงต้องรู้จักการบริหารวัตถุดิบให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดต้นทุนด้านวัตถุดิบต่ำสุด อันจะส่งผลให้ธุรกิจมีผลกำไรสูงสุดตามมา

บัตรคำถามที่ 2

เรื่อง ประโยชน์/ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ/โครงสร้างระบบธุรกิจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. จงบอกประโยชน์ของธุรกิจมา 2 ข้อ

.....

.....

2. ปัจจัยพื้นฐานในการประกอบธุรกิจ มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

3. ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการประกอบธุรกิจ คืออะไร

.....

.....

.....

4. ธุรกิจเป็นแหล่งรายได้ของรัฐบาล นักเรียนเข้าใจว่าอย่างไร

.....

.....

.....

5. จงอธิบายโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ ประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

เฉลยบัตรคำถามที่ 2

เรื่อง ประโยชน์/ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ/โครงสร้างระบบธุรกิจ

1. – ธุรกิจช่วยกระจายสินค้าจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค
- ธุรกิจเป็นแหล่งตลาดแรงงาน

2. ประกอบด้วย คน – เงิน – วัสดุ – วิธีปฏิบัติงาน

3. คน

4. เมื่อธุรกิจมีกำไรจากการดำเนินงานก็ต้องเสียภาษีให้แก่รัฐบาล

5. ลักษณะภายนอกของโครงสร้างระบบเศรษฐกิจ เช่น พนักงานใน หน่วยงานเดียวกัน
กฎระเบียบ ขนบธรรมเนียมประเพณี
ลักษณะภายในของระบบเศรษฐกิจ เช่น ลักษณะที่เหมือนกันของธุรกิจ ลักษณะที่ไม่เหมือนกัน
ของธุรกิจ

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง สภาพแวดล้อมและธุรกิจที่แบ่งตามลักษณะการดำเนินงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจได้
2. บอกประเภทของธุรกิจที่แบ่งตามลักษณะการดำเนินงานได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนศึกษาบัตรสาระการเรียนรู้เรื่อง สภาพแวดล้อมและธุรกิจที่แบ่งตามลักษณะการดำเนินงานและทำบัตรคำถามที่ 5

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ/ประเภทของธุรกิจที่แบ่ง ตามลักษณะการดำเนินงาน

สิ่งแวดล้อมทางธุรกิจ หมายถึง ปัจจัย ๆ ที่ตามที่มีผลหรืออิทธิพลต่อการดำเนินงานของกิจการ โดยอาจทำให้องค์การดำเนินงานประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวก็ได้สิ่งแวดล้อมทางธุรกิจแบ่งได้ 2 ประเภท

1. สภาพแวดล้อมที่ควบคุมได้
2. สภาพแวดล้อมที่ควบคุมไม่ได้

สภาพแวดล้อมที่ควบคุมได้ หมายถึง สภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานภายในธุรกิจ เป็นสภาวะแวดล้อมที่ผู้ประกอบการสามารถควบคุมหรือเปลี่ยนแปลง มีดังนี้

1. **วัตถุประสงค์ของกิจการ** ในการประกอบธุรกิจทุกประเภท ต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติงาน โดยการกำหนดแผนและต้องควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

2. **ทรัพยากรของธุรกิจ** เป็นปัจจัยที่สำคัญของธุรกิจ ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องคำนึงถึงและบริหารให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เพราะทรัพยากรดังกล่าวสามารถทำให้กิจการประสบผลสำเร็จ เช่น คนหรือบุคลากร เงินทุน วัตถุดิบ เครื่องจักร เวลา ฯลฯ

3. **การจัดการ** เป็นความสามารถของผู้ประกอบการในการจัดการหรือบริหารงานภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ เช่น การคัดเลือกคนให้เหมาะสมกับงาน การใช้เงินทุนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดเพราะถ้าการจัดการหรือการบริหารงานภายในธุรกิจไม่ประสบผลสำเร็จ ย่อมไม่เป็นที่ยอมรับจากบุคคลภายนอก อาทิเช่น ผู้บริโภค หรือแหล่งเงินทุนต่าง ๆ เป็นต้น อาจทำให้ธุรกิจมีส่วนแบ่งการตลาดน้อยกว่าคู่แข่งในตลาดที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง

สภาพแวดล้อมที่ไม่สามารถควบคุมได้ หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกกิจการที่ผู้ประกอบการไม่สามารถควบคุมได้ แต่เป็นสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น ผู้ประกอบการต้องให้ความสนใจศึกษาและติดตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สภาพแวดล้อมดังกล่าวได้แก่

1. สภาพการเงินเฟ้อ คือ ภาวะที่ระดับราคาสินค้าทั่วไปสูงขึ้นเรื่อย ๆ เป็นระยะเวลานานพอสมควร ทำให้ปริมาณเงินทุนหมุนเวียนภายในระบบเศรษฐกิจมีมากเกินไป ส่งผลให้มีการซื้อขายสินค้าอย่างรวดเร็ว มีการกักตุนสินค้าเพื่อเก็งกำไร เมื่อเป็นเช่นนี้รัฐบาลต้องแก้ไขโดยการควบคุมราคาสินค้าและบริการให้แน่นอน

2. สภาพการเงินฝืด คือ ภาวะที่ราคาสินค้าโดยทั่วไปลดต่ำลงเรื่อย ๆ เป็นระยะเวลานานติดต่อกัน เพราะประชาชนใช้จ่ายลดลง การลงทุนน้อยลง รัฐบาลต้องแก้ไขปัญหาโดยการลดภาษี ลดดอกเบี้ย เพื่อให้เกิดการลงทุน

3. ครอบครัวยุคใหม่ เป็นสถาบันทางสังคมขั้นพื้นฐานที่มีอิทธิพลในการสร้างทัศนคติและกำหนดค่านโยบายการบริโภคของบุคคลในสังคมเป็นอันดับแรก ซึ่งพฤติกรรมการบริโภคจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับถิ่นที่อยู่ และ ฐานะของแต่ละสังคม ดังนั้นผู้ประกอบการจะต้องศึกษาสถาบันทางครอบครัว เพื่อจะได้สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ตรงตามความต้องการขั้นพื้นฐานของครอบครัวกลุ่มเป้าหมายของธุรกิจ

4. การแข่งขันทางธุรกิจ เกิดขึ้นตลอดเวลา ทำให้ผู้ประกอบการต้องปรับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจของตนเองอยู่เสมอ เพื่อจะได้เป็นผู้ครอบครองตลาดเป้าหมาย ซึ่งในระบบการค้าเสรี ผู้บริโภคมีสิทธิในการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการได้ตามความต้องการ ดังนั้นผู้ประกอบการต้องมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงความต้องการของบริโภค รวมทั้งการกำหนดราคา คุณภาพ ปริมาณและช่องทางการจัดจำหน่ายก็เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจของผู้บริโภค เพราะผู้บริโภคมีทางเลือกหลายทาง ดังนั้นจึงต้องกำหนดให้เหมาะสมเหนือคู่แข่งทุกราย

ประเภทของธุรกิจ

การแบ่งประเภทของธุรกิจสามารถทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่ว่าจะยึดหลักการใดในการแบ่งประเภทของธุรกิจ แต่ในที่นี้จะแบ่งตามลักษณะการดำเนินงาน ซึ่งแบ่งได้ 4 ประเภท

1. **ธุรกิจการเกษตร** เป็นการประกอบธุรกิจหรือสินค้าด้านการเกษตรทั้งหมดได้การทำไร่ ทำนา ทำสวน การเลี้ยงสัตว์ การประมง เป็นต้น เพื่อใช้ในการบริโภคทั้งในประเทศและส่งไปขายยังต่างประเทศ

2. **ธุรกิจอุตสาหกรรม** เป็นการประกอบธุรกิจที่มีวนการแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้าหรือผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภค วัตถุดิบที่นำมาแปรรูปอาจได้มาจาก ผลผลิตทางการเกษตร นำมาใช้เป็นเส้นใย เส้นด้าย แล้วนำไปผลิตเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป ซึ่งธุรกิจอุตสาหกรรมสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

2.1 **อุตสาหกรรมภายในครัวเรือน** เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ใช้เงินทุนน้อย แรงงานส่วนใหญ่เกิดจากสมาชิกในครัวเรือน วัตถุดิบที่ใช้จากภายในท้องถิ่น วิธีการผลิตมักเป็นงานฝีมือ เช่น การทอผ้า เครื่องจักสาน เป็นต้น

2.2 **อุตสาหกรรมโรงงาน** เป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีกระบวนการผลิตที่ซับซ้อน ต้องใช้เครื่องจักรที่ทันสมัย มีการจ้างแรงงาน มีการแบ่งงานกันทำตามความถนัด ผลิตสินค้าทีละมากๆ เช่น โรงงานผลิตอาหารกระป๋อง โรงงานผลิตรถยนต์ เป็นต้น

2.3 **ธุรกิจการเงิน** เป็นธุรกิจที่ให้มาความช่วยเหลือหรือสนับสนุนทางการเงิน และเป็นแหล่งเงินทุนให้กับธุรกิจอื่นๆ นำไปลงทุนเพื่อผลิตสินค้าหรือบริการ ธุรกิจการเงินได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ และบริษัทการเงินต่าง ๆ

3. ธุรกิจการพาณิชย์ หรือธุรกิจการค้า เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่กระจายสินค้าจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคมีสินค้าไว้บริโภคในการดำรงชีวิตอย่างสม่ำเสมอและพอเพียงกับความต้องการ ผู้ประกอบธุรกิจประเภทนี้ได้แก่ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก นายหน้า และตัวแทน

4. ธุรกิจก่อสร้าง เป็นธุรกิจที่เกี่ยวกับการปลูกสร้างเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค เช่น การปลูกสร้างที่อยู่อาศัย ถนน สะพาน เขื่อน

5. ธุรกิจการบริการ เป็นธุรกิจประเภทที่ให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกสบายรวดเร็วและปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภค เช่น การท่องเที่ยว โรงแรม การรักษาความปลอดภัย การขนส่ง โรงภาพยนตร์ เป็นต้น

บัตรคำถามที่ 3

เรื่อง สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ /ประเภทของธุรกิจตามลักษณะการดำเนินงาน

คำชี้แจง

เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วกากบาท(X)ลงในแบบทดสอบ

1. สิ่งแวดล้อม หมายถึงอะไร
 - ก. สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ
 - ข. ปัจจัยที่ทำให้ธุรกิจประสบผลสำเร็จ
 - ค. สิ่งที่ทำให้ธุรกิจไม่ประสบผลสำเร็จ
 - ง. ข้อ ข และ ค ถูก
2. ข้อใดเป็นสิ่งแวดล้อมในองค์กร
 - ก. บรรยากาศการทำงาน
 - ข. เศรษฐกิจของประเทศ
 - ค. เทคโนโลยี
 - ง. การเมืองและการปกครอง
3. ภาพดังกล่าว ถือเป็นธุรกิจด้านใด

- ก. ธุรกิจอุตสาหกรรม
- ข. ธุรกิจการพาณิชย์
- ค. ธุรกิจการเกษตร
- ง. ธุรกิจการก่อสร้าง

4. ภาพที่กำหนด ถือเป็นธุรกิจประเภทใด

- ก. ธุรกิจการก่อสร้าง
- ข. ธุรกิจการบริการ
- ค. ธุรกิจการเกษตร
- ง. ธุรกิจอุตสาหกรรม

5. ภาพที่กำหนดให้ ถือเป็นธุรกิจประเภทใด

- ก. ธุรกิจการบริการ
- ข. ธุรกิจการก่อสร้าง
- ค. ธุรกิจการพาณิชย์
- ง. ธุรกิจการอุตสาหกรรม

เฉลยบัตรคำถามที่ 3

เรื่อง สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ / ประเภทของธุรกิจตามลักษณะการดำเนินงาน

1. ง

2. ก

3. ค

4. ข

5. ง

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง ความรับผิดชอบและความสัมพันธ์ของธุรกิจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความรับผิดชอบต่อธุรกิจที่มีต่อสังคมได้
2. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจกับสถานะทางเศรษฐกิจได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนศึกษาบัตรสาระการเรียนรู้ เรื่อง ความรับผิดชอบต่อ
ความสัมพันธ์ของธุรกิจ และทำบัตรคำถามที่ 6

บัตรสาระการเรียนรู้ ที่ 4

เรื่อง ความรับผิดชอบและความสัมพันธ์ของธุรกิจ

ความรับผิดชอบต่อธุรกิจต่อสังคม

แม้ธุรกิจจะเป็นแหล่งสร้างงานสร้างรายได้ที่สำคัญ แต่ยังมีผู้ประกอบการธุรกิจบางส่วนที่ไม่ได้สนใจว่าธุรกิจของตนได้ก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อระบบเศรษฐกิจหรือสังคมบ้างหรือไม่ มุ่งเพียงผลกำไรของกิจการ นักธุรกิจประเภทนี้ในที่สุดก็จะต้องเผชิญกับปัญหาต่อต้านจากผู้บริโภคและสังคม ทำให้ธุรกิจไม่สามารถดำเนินไปได้ในระยะยาว แต่หากธุรกิจดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและสภาพแวดล้อม ธุรกิจก็จะสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน ความรับผิดชอบต่อธุรกิจที่มีต่อสังคม มีดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อการทำงานภายในธุรกิจไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมลงทุนผู้ถือหุ้น คณะกรรมการผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างทุกคนโดยให้ความรับผิดชอบต่อรายได้ ผลประโยชน์ เงินเดือน สวัสดิการ ความก้าวหน้าในตำแหน่ง การงาน การให้ขวัญกำลังใจ และอื่น ๆ ที่จะทำให้เกิดความเป็นธรรม และเกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานให้ประสบความสำเร็จต่อไป

2. ความรับผิดชอบต่อสังคมภายนอก ได้แก่

2.1 ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ด้วยการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย ออกมาสนองความต้องการของผู้บริโภค

2.2 ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ธุรกิจทุกประเภทควรปฏิบัติตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ปล่อยน้ำเสีย กากของเสียไว้ในที่สาธารณะ จะต้องมีการสร้างสิ่งบำบัดหรือป้องกันอันตรายจากสิ่งนั้นให้พร้อม และร่วมมือกับหน่วยงานทางราชการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง

2.3 ความรับผิดชอบต่อการแข่งขัน การดำเนินธุรกิจทุกประเภทจะต้องไม่มุ่งทำลายคู่แข่งกันเพื่อความอยู่รอดและผลกำไรของตนเอง จะต้องมีความยุติธรรม ดำเนินธุรกิจไปตามวิธีการและจรรยาบรรณที่ถูกต้อง แข่งขันกันด้วยคุณภาพของสินค้าและบริการ โดยให้ผู้บริโภคเป็นผู้ตัดสินใจ

2.4 ความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจของประเทศ ธุรกิจทุกประเภทเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจมีบทบาทต่อความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ หากธุรกิจส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จก็จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญรุ่งเรืองตามไปด้วยในทางกลับกันถ้าธุรกิจส่วนใหญ่ประสบปัญหาก็จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีปัญหา ขาดเสถียรภาพสร้างความไม่มั่นใจให้กับต่างประเทศ ดังเช่น สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2539 เป็นต้นมา

ความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจกับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

ธุรกิจทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นธุรกิจประเภทการผลิต การค้าหรือการบริการ ล้วนแต่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เนื่องจากธุรกิจต่าง ๆ เป็นผู้ผลิต ผู้จำหน่ายและผู้บริการต่อผู้บริโภค ทำให้คุณภาพของคนในสังคมดีขึ้น และยังเป็นแหล่งสร้างงาน สร้างรายได้ให้ผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไป ธุรกิจโดยทั่วไปจึงมีความสำคัญดังนี้

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ธุรกิจการผลิตด้านอุตสาหกรรมและการเกษตร การค้าและการบริการ เป็นแหล่งผลิตสินค้าหรือบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ที่จะนำไปใช้ในการดำรงชีวิต การมีธุรกิจประเภทต่าง ๆ อยู่ในสังคมจะช่วยให้มีสินค้าหรือบริการหลายชนิด หลายประเภท ประชาชนสามารถเลือกใช้ได้ตามสภาพ ตามความเหมาะสม และตามความต้องการ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งจ้างงาน ทำให้ประชาชนมีรายได้ที่จะนำไปพัฒนาความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้น

2. พัฒนาสังคมให้ก้าวหน้า ธุรกิจต่าง ๆ เป็นหน่วยงานหนึ่งของสังคมที่มีหน้าที่ในการสร้างรายได้ที่สำคัญของประเทศ เพราะธุรกิจต่าง ๆ ต้องเสียภาษีให้กับรัฐ เป็นสถาบันที่กระจายสินค้าหรือบริการไปสู่ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทำให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้า มีการขยายการลงทุน ขยายการค้าและบริการต่อเนื่องกว้างขวางออกไป ประชาชนในแต่ละพื้นที่มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมั่นคงมากขึ้น ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมลดน้อยลง ทำให้มีแรงจูงใจในการพัฒนาเทคโนโลยีก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ เช่นการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมพื้นที่ชายฝั่งตะวันออกของประเทศไทยทำให้มีการจ้างแรงงานในพื้นที่และนอกพื้นที่เป็นจำนวนมาก มีการก่อสร้างสาธารณูปโภค นอกจากนี้ยังเกิดธุรกิจอื่น ๆ เช่น รถรับส่งคนงาน ร้านค้า ร้านอาหาร ฯลฯ

3. สร้างความมั่นคงให้เศรษฐกิจของประเทศ การผลิตสินค้าหรือบริการในแต่ละประเทศหรือแต่ละสังคมนั้น นอกจากจะผลิตเพื่อความต้องการของพลเมืองของตนแล้ว ยังผลิตเพื่อส่งไปจำหน่ายยังประเทศอื่น เพื่อจะนำรายได้เข้าสู่ประเทศ ทำให้ธุรกิจมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ การขยายตัวทางธุรกิจก่อให้เกิดการจ้างงาน การทำธุรกิจต่อเนื่อง เกิดธุรกิจ ต่าง ๆ มากมาย ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคงและเกิดความมั่งคั่ง

บัตรคำถามที่ 4

เรื่อง ความรับผิดชอบและความสัมพันธ์ของธุรกิจ

คำชี้แจง

นำตัวอักษรที่กำหนดให้ใส่ข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน

- ก. ความรับผิดชอบต่อธุรกิจที่มีต่อการดำเนินงานภายในธุรกิจ
- ข. ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม
- ค. ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค
- ง. ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม
- จ. พัฒนาคุณภาพชีวิต
- ฉ. พัฒนาสังคมให้ก้าวหน้า
- ช. สร้างความมั่นคงให้เศรษฐกิจของประเทศ

.....1. สร้างบ่อบำบัดเสีย

.....2. จ่ายเงินเดือนให้พนักงาน

.....3. เสียภาษีให้รัฐบาล

.....4. นำผ้าห่มกันหนาวไปแจก

.....5. ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพดี

.....6. มีคุณภาพชีวิตที่ดี

.....7. ส่งสินค้าไปขายยังต่างประเทศ

เฉลยบัตรคำถามที่ 4

เรื่อง ความรับผิดชอบและความสัมพันธ์ของธุรกิจ

.....ข.....1. สร้างบ่อบำบัดเสีย

.....ก.....2. จ่ายเงินเดือนให้พนักงาน

.....ฉ.....3. เสียภาษีให้รัฐบาล

.....ง.....4. ไม่ทำลายคู่แข่งชั้น

.....ค.....5. ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพดี

.....จ.....6. มีคุณภาพชีวิตที่ดี

.....ช.....7. ส่งสินค้าไปขายยังต่างประเทศ

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 5
เรื่อง กิจการเจ้าของคนเดียวและแฟรนไชส์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของกิจการเจ้าของคนเดียวและแฟรนไชส์ได้
2. อธิบายลักษณะของกิจการเจ้าของคนเดียวได้
3. บอกประเภทของแฟรนไชส์ได้
4. บอกข้อดี – ข้อเสียของกิจการเจ้าของคนเดียวและแฟรนไชส์ได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนศึกษาบัตรสาระการเรียนรู้เรื่อง กิจการเจ้าของคนเดียวและแฟรนไชส์ หลังจากศึกษาแล้วให้ทำบัตรคำถามที่ 7

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง กิจการเจ้าของคนเดียวและแฟรนไชส์

ในการประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบธุรกิจต้องตัดสินใจเลือกรูปแบบการดำเนินธุรกิจของตนเองว่าจะดำเนินงานในรูปแบบองค์การธุรกิจแบบใดซึ่งองค์การธุรกิจที่ดำเนินกิจการอยู่ในประเทศไทยมีหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบมีวิธีดำเนินงานและผลดีผลเสียที่แตกต่างกันผู้ประกอบธุรกิจจึงต้องมีความรู้เกี่ยวกับองค์การธุรกิจ เพื่อจะได้ตัดสินใจเลือกรูปแบบองค์การธุรกิจให้เหมาะสมกับธุรกิจที่ดำเนินงานและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจการที่ตั้งไว้

รูปแบบขององค์การธุรกิจที่ดำเนินงานอยู่ในประเทศไทย จำแนกตามลักษณะเจ้าของธุรกิจได้

6 รูปแบบ ดังนี้

1. กิจการเจ้าของคนเดียว
2. กิจการห้างหุ้นส่วน
3. กิจการบริษัทจำกัด
4. กิจการสหกรณ์
5. กิจการแฟรนไชส์
6. รัฐวิสาหกิจ

กิจการเจ้าของคนเดียว

กิจการเจ้าของคนเดียว คือ กิจการที่มีบุคคลคนเดียวเป็นเจ้าของหรือลงทุนคนเดียว ควบคุมการดำเนินงานเองทั้งหมด เมื่อกิจการประสบความสำเร็จมีผลกำไรก็จะได้รับประโยชน์เพียงคนเดียว ในขณะที่เดียวกันก็ยอมรับการเสี่ยงภัยจากการขาดทุนเพียงคนเดียวเช่นกัน กิจการประเภทนี้มีอยู่ทั่วประเทศจำนวนมาก ได้รับความนิยมสูงสุดและเป็นธุรกิจที่เก่าแก่ที่สุด การดำเนินงานไม่สลับซับซ้อน มีความคล่องตัวสูงในการตัดสินใจดำเนินงานกิจการมีขนาดเล็กกว่าธุรกิจประเภทอื่น ตัวอย่างกิจการประเภทนี้ เช่น หาบเร่แผงลอย ร้านค้าปลีก ร้านค้าส่ง ร้านเสริมสวย ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า การทำไร่นา เป็นต้น

ลักษณะของกิจการเจ้าของคนเดียว

1. มีเจ้าของกิจการเพียงคนเดียว ใช้เงินลงทุนน้อย
2. เจ้าของกิจการมีความรับผิดชอบในหนี้สินทั้งหมดไม่จำกัดจำนวน เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องเอา ทรัพย์สินของเจ้าของได้ ถ้าทรัพย์สินของกิจการไม่เพียงพอชำระหนี้
3. เจ้าของกิจการได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนทั้งผลกำไรและผลขาดทุนเพียงคนเดียว
4. การควบคุมการดำเนินงานโดยเจ้าของกิจการคนเดียว

ข้อดีและข้อเสียของกิจการเจ้าของคนเดียว

ข้อดี	ข้อเสีย
<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดตั้งง่าย ใช้เงินทุนน้อย 2. มีอิสระในการตัดสินใจดำเนินงานโดยเจ้าของ กิจการเพียงคนเดียว ทำให้เกิดความรวดเร็ว คล่องตัวในการดำเนินงาน 3. ผู้ประกอบการได้รับผลกำไรทั้งหมด เพียง คน เดียว 4. รักษาความลับของกิจการได้ดี เพราะผู้รู้มีเพียงคนเดียว 5. มีข้อบังคับทางกฎหมายน้อย 6. การเลิกกิจการทำได้ง่าย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การขยายกิจการให้ใหญ่ขึ้นทำได้ยาก เพราะเงินทุนมีจำกัด และถ้าต้องการกู้ยืมเงินจากภายนอกจะทำได้ยากเพราะขาดหลักประกัน 2. การตัดสินใจโดยเจ้าของกิจการเพียงคนเดียวอาจ มีข้อผิดพลาดได้ง่าย 3. ถ้ามีผลขาดทุน ผู้ประกอบการรับผลขาดทุน และ รับผิดชอบในหนี้สินของกิจการไม่จำกัดจำนวน เพียงคนเดียว 4. ระยะเวลาดำเนินงานมักไม่ยืดหยุ่น ขึ้นอยู่กับเจ้าของกิจการ ถ้าเจ้าของกิจการป่วยหรือเสียชีวิต อาจหยุดชะงักหรือเลิกกิจการ 5. ความสามารถในการคิดและบริหารงานมีจำกัดเพราะเกิดจากเจ้าของเพียงคนเดียว

กิจการแฟรนไชส์

ตามรูปศัพท์ แฟรนไชส์ หมายถึง สัมปทาน ดังนั้น กิจการแฟรนไชส์ อาจเรียกอีกอย่างว่าธุรกิจสัมปทาน คือธุรกิจที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 กลุ่มขึ้นไปหรือมากกว่า ซึ่งมีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบต่างกัน แต่จะส่งเสริมซึ่งกันและกันในระบบธุรกิจ โดยมีวัตถุประสงค์จะกระจายสินค้าหรือบริการไปสู่ผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบันธุรกิจแฟรนไชส์เป็นที่นิยมมาก มีกิจการหลายกิจการที่กำเนิดจากธุรกิจแฟรนไชส์ เพราะการดำเนินงานในธุรกิจประเภทนี้ จะมีบริษัทแม่คอยแนะนำให้ความช่วยเหลือ เป็นผู้เตรียมใบอนุญาตเทคนิคการผลิต การบริหารงาน ขายให้กับผู้ซื้อแฟรนไชส์หรือผู้ซื้อสัมปทาน เพื่อซื้อสิทธิในการเป็นเจ้าของและดำเนินงานในลักษณะเดียวกับที่บริษัทแม่ได้วางรูปแบบไว้ ซึ่งธุรกิจที่เป็นบริษัทแม่ส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจที่ประสบผลสำเร็จ มีแนวทางในการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นที่สนใจของบุคคลทั่วไปที่มีความต้องการจะเป็นเจ้าของธุรกิจดังกล่าว ดังนั้นจากลักษณะของธุรกิจ แฟรนไชส์จึงมีผู้เกี่ยวข้องกับธุรกิจประเภทนี้ 2 ฝ่าย คือ

- 1) แฟรนไชซอร์ หรือเจ้าของธุรกิจ คือ ผู้ให้สัมปทาน
- 2) แฟรนไชส์ คือ ผู้ซื้อสัมปทาน

ปัจจุบันธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทย มีทั้งส่วนที่เป็นสาขาจากต่างประเทศ เช่น กิจการจำหน่ายสินค้าประเภทจานด่วน ได้แก่ เคเอฟซี แมคโดนัลด์ พิชซ่าฮัท ฯลฯ กิจการจำหน่ายสินค้าสะดวกซื้อ ได้แก่ เซเว่น – อีเลฟเว่น ไทเกอร์มาร์เก็ต สตาร์ชอร์ป ฯลฯ และธุรกิจแฟรนไชส์ที่กำเนิดโดยคนไทยเอง เช่น เลมอนฟาร์ม ลูกชิ้นแชมป์ ชายสี่บะหมี่เกี๊ยว ข้าวมันไก่เจมส์ ฯลฯ

ประเภทของธุรกิจแฟรนไชส์

ธุรกิจแฟรนไชส์หรือธุรกิจแบบสัมปทานมี 2 ประเภท คือ

1. ธุรกิจแฟรนไชส์หรือแบบสัมปทานที่ใช้สินค้าและชื่อสินค้า เป็นรูปแบบธุรกิจที่ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย หรือผู้ให้สัมปทาน หรือแฟรนไชส์ซอร์ ให้สิทธิแก่ผู้รับสัมปทานหรือตัวแทนจำหน่ายหรือแฟรนไชส์ ในการจำหน่ายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ใดผลิตภัณฑ์หนึ่งของผู้ให้สัมปทาน โดยผู้รับสัมปทานจะได้รับชื่อสินค้า เครื่องหมายการค้า หรือสินค้าจากผู้ให้สัมปทาน โดยถือเสมือนว่าเป็นผู้จำหน่ายในสายผลิตภัณฑ์เดียวกับผู้ให้สัมปทาน เช่น ตัวแทนจำหน่ายน้ำอัดลมโคคา-โคลาสถานบริการน้ำมันเชลล์ ตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ฟอร์ด เป็นต้น

2. ธุรกิจแฟรนไชส์ หรือแบบสัมปทานที่ใช้รูปแบบทางธุรกิจ เป็นรูปแบบธุรกิจที่ผู้ให้สัมปทานให้สิทธิแก่ผู้รับสัมปทานในการขายสินค้าหรือบริการ โดยใช้เครื่องหมายการค้าของผู้ให้สัมปทาน ถือว่าเป็นการใช้เครื่องหมายการค้าร่วมกันในการดำเนินธุรกิจ มักจะเป็นระบบการดำเนินธุรกิจของผู้ให้สัมปทานที่ประสบความสำเร็จสูง เช่น พิชซ่าฮัท เคเอฟซี เซเว่น – อีเลฟเว่น ฯลฯ โดยการดำเนินธุรกิจประเภทนี้ จะถูกกำหนดลักษณะการดำเนินงานให้เป็นไปในแนวคิดเดียวกันระหว่างผู้ให้สัมปทานกับผู้รับสัมปทาน ทั้งด้านกลยุทธ์ แผนการตลาด มาตรฐานการปฏิบัติงานและการควบคุมคุณภาพ เป็นต้น

ข้อดีและข้อเสียของกิจการแฟรนไชส์

ข้อดี	ข้อเสีย
<ol style="list-style-type: none"> 1. โอกาสขาดทุนน้อย เพราะมีผู้ให้สัมปทานคอยช่วยเหลืออยู่ในกรณีที่ประสบปัญหาในด้านการดำเนินธุรกิจ 2. สามารถเริ่มกิจการได้โดยไม่ต้องมีความรู้ในธุรกิจมากนักก็เข้าสู่การธุรกิจได้ เพราะผู้ให้สัมปทานจะเป็นผู้แนะนำและฝึกอบรมให้ 3. จะได้รับผลกำไรมากกว่ากิจการที่เริ่มต้นเองเพราะชื่อเสียงของผู้ให้สัมปทานเป็นที่น่าเชื่อถืออยู่แล้ว 4. ผู้ให้สัมปทานจะช่วยในด้านการโฆษณาและแจกจ่ายอุปกรณ์โฆษณา ประชาสัมพันธ์แก่ผู้รับสัมปทาน 5. ผู้ให้สัมปทานจะเป็นผู้ทำการวินิจฉัยค้นคว้าวิธีใหม่ๆ ในการแข่งขันกับบริษัทอื่นซึ่งเป็นผลพลอยได้ให้กับผู้รับสัมปทาน 6. การให้ความช่วยเหลือการบริการอย่างต่อเนื่องระยะยาวจากผู้ให้สัมปทาน จะทำให้การดำเนิน ธุรกิจเป็นไปอย่างถูกต้องและประหยัด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้สัมปทานเป็นผู้ควบคุมนโยบายการบริหารงานมากเกินไป 2. ผู้ให้สัมปทานอาจให้การส่งเสริมไม่สอดคล้องกับลักษณะสถานะของเขตขายในลักษณะสิทธิของผู้รับสัมปทาน 3. เมื่อเลิกข้อผูกพันกับผู้ให้สัมปทาน อาจจะลำบาก ในการดำเนินนโยบายที่จะขายต่อไปโดยลำพัง 4. ในกรณีที่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งในระบบ แฟรนไชส์ เดียวกันชื่อเสียงไม่ดี เสียภาพพจน์จะกระทบทั้งระบบ 5. การผลักดันของผู้ให้สัมปทานในด้านนโยบาย การส่งเสริมการขาย จะทำให้ผู้รับสัมปทานเกิดความเบื่อหน่าย ขาดความอิสระเหมือนถูกบังคับ

บัตรคำถามที่ 5

เรื่อง กิจการเจ้าของคนเดียว/ห้างหุ้นส่วน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. จงบอกความหมายของกิจการเจ้าของคนเดียว

.....

.....

.....

2. จงบอกความหมายของกิจการแฟนไซส์

.....

.....

.....

3. จงอธิบายลักษณะของกิจการเจ้าของคนเดียวมาพอสังเขป

.....

.....

.....

4. จงบอกประเภทของแฟนไซส์

.....

.....

.....

5. จงบอกข้อดีของกิจการเจ้าของคนเดียว 2 ข้อ

.....

.....

.....

6. จงบอกข้อดีของห้างหุ้นส่วน มา 4 ข้อ

6.1.....

6.2.....

6.3.....

6.4.....

เฉลยบัตรคำถามที่ 5

เรื่อง กิจการเจ้าของคนเดียว/แฟรนไชส์

1. กิจการเจ้าของคนเดียว หมายถึง กิจการที่มีคนๆ เดียวเป็นเจ้าของหรือลงทุนคนเดียว ควบคุมการดำเนินงานเองทั้งหมด เมื่อกิจการประสบความสำเร็จก็จะมีกำไร และในขณะเดียวกันก็ต้องยอมรับผลขาดทุน

2. แฟรนไชส์ หมายถึง สัมปทาน ดังนั้น กิจการแฟรนไชส์ อาจเรียกอีกอย่างว่าธุรกิจสัมปทาน คือธุรกิจที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 กลุ่มขึ้นไปหรือมากกว่า ซึ่งมีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบต่างกัน แต่จะส่งเสริมซึ่งกันและกันในระบบธุรกิจ โดยมีวัตถุประสงค์จะกระจายสินค้าหรือบริการไปสู่ผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ

3. 1. มีเจ้าของกิจการเพียงคนเดียว ใช้เงินลงทุนน้อย
2. เจ้าของกิจการมีความรับผิดชอบในหนี้สินทั้งหมดไม่จำกัดจำนวน
3. เจ้าของกิจการได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนทั้งผลกำไรและผลขาดทุน
4. การควบคุมการดำเนินงานโดยเจ้าของกิจการคนเดียว

4. 2 ประเภท ได้แก่ ธุรกิจแฟรนไชส์ที่ใช้ซื้อสินค้าและใช้รูปแบบทางธุรกิจ

5. ข้อดีของกิจการเจ้าของคนเดียว

1. จัดตั้งง่ายใช้เงินทุนน้อย
2. ข้อบังคับทางกฎหมายน้อย

6. ข้อเสียของกิจการแฟรนไชส์

- 6.1 ผู้ให้สัมปทานเป็นผู้ควบคุมนโยบายการบริหารงานมากเกินไป
- 6.2 เมื่อเลิกข้อผูกพันกับผู้ให้สัมปทานอาจลำบากในการดำเนินงานนโยบายที่ขายต่อไปโดยลำพัง

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 6

เรื่อง กิจการห้างหุ้นส่วน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของกิจการห้างหุ้นส่วนได้
2. อธิบายลักษณะของกิจการห้างหุ้นส่วนได้
3. บอกประเภทของกิจการห้างหุ้นส่วนได้
4. บอกข้อดี – ข้อเสียของกิจการห้างหุ้นส่วนได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนศึกษาบัตรสาระการเรียนรู้เรื่อง กิจการห้างหุ้นส่วน
และทำบัตรคำถามที่ 8

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1012 บัญญัติว่า “ ห้ำหั่นส่วน คือ สัญญาซึ่งบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปตกลงเข้ากัน เพื่อกระทำการกิจการร่วมกัน ด้วยประสงค์จะแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้แก่กิจการที่ทำนั้น ” จากบทบัญญัติดังกล่าวสามารถสรุป ได้ว่า กิจกรรมห้ำหั่นส่วน คือกิจการที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันลงทุนและดำเนินกิจการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งผลกำไรที่ได้จากการดำเนินงาน ซึ่งธุรกิจประเภทนี้สืบต่อมาจากธุรกิจเจ้าของคนเดียว เมื่อกิจการดำเนินงานก้าวหน้าขึ้น ต้องการเงินทุนและการจัดการเพิ่มขึ้น จึงต้องหาบุคคลที่ไว้วางใจได้เข้ามาเป็นหุ้นส่วนร่วมดำเนินงาน ทำให้กิจการมีขนาดใหญ่ขึ้น การบริหารงานมีประสิทธิภาพที่สูงกว่าเดิม

ลักษณะของกิจกรรมห้ำหั่นส่วน

1. มีผู้ร่วมเป็นหุ้นส่วนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตกลงทำสัญญาร่วมกันดำเนินงาน ซึ่งอาจกระทำด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษร
2. มีการร่วมกันลงทุน โดยนำเงินสด ทรัพย์สินหรือแรงงานมาลงทุนตามข้อตกลง
3. มีการกระทำการอย่างเดียวกันร่วมกัน
4. มีความประสงค์แบ่งผลกำไรกันตามข้อตกลง

ประเภทของกิจกรรมห้ำหั่นส่วน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แบ่งห้ำหั่นส่วนออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ห้างหุ้นส่วนสามัญ

ห้างหุ้นส่วนสามัญ คือ ห้างหุ้นส่วนที่ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนต้องรับผิดชอบในหนี้สินทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนโดยไม่จำกัดจำนวน ดังนั้น ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนจึงมีสิทธิดำเนินกิจการในนามห้างหุ้นส่วนได้ ซึ่งห้างหุ้นส่วนสามัญจะจดทะเบียนหรือไม่ก็ได้ จึงแบ่งห้างหุ้นส่วนสามัญได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล มีสภาพเป็นนิติบุคคล จะต้องใช้คำว่าห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลประกอบชื่อห้างเสมอ ห้างหุ้นส่วนประเภทนี้จะต้องระบุชื่อผู้เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการไว้ชัดเจน ซึ่งจะมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ และหุ้นส่วนผู้จัดการเท่านั้นที่มีสิทธิเข้าจัดการงานของห้างหุ้นส่วน และทำนิติกรรมต่างๆ ในนามห้างหุ้นส่วนได้

1.2 ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน มีฐานะเป็นบุคคลธรรมดา ถ้าผู้เป็นหุ้นส่วนไม่ได้ตกลงกันไว้ในสัญญาของห้างหุ้นส่วน กฎหมายให้ถือว่าผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนมีสิทธิเข้าจัดการงานของห้างหุ้นส่วนได้

2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด

ห้างหุ้นส่วนจำกัด คือ ห้างหุ้นส่วนที่ต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายห้างหุ้นส่วนประเภทนี้ต้องใช้คำว่า “ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ” ประกอบหน้าชื่อของห้างหุ้นส่วนเสมอ ห้างหุ้นส่วนจำกัดประกอบด้วยผู้เป็นหุ้นส่วน 2 ประเภท คือ

2.1 หุ้นส่วนประเภทจำกัดความรับผิดชอบ เป็นหุ้นส่วนประเภทที่จำกัดความรับผิดชอบในหนี้สินของห้างหุ้นส่วน เพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนรับจะลงทุนในห้างหุ้นส่วน หุ้นส่วนประเภทนี้ไม่มีสิทธิเข้าจัดการงานของห้างหุ้นส่วน มีสิทธิเพียงออกความเห็น รับเป็นที่ปรึกษาและทุนที่นำมาลงทุนต้องเป็นเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น จะเป็นแรงงานไม่ได้

2.2 ห้างหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบ เป็นหุ้นส่วนประเภทที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันในหนี้สินของห้างหุ้นส่วนโดยไม่จำกัดจำนวน กฎหมายระบุว่าต้องมีหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบอย่างน้อย 1 คน ในห้างหุ้นส่วนจำกัด หุ้นประเภทนี้มีสิทธิเข้าจัดการงานของห้างหุ้นส่วนและทุนที่นำมาลงทุนเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือแรงงานก็ได้

ข้อแตกต่างระหว่างห้างหุ้นส่วนสามัญและห้างหุ้นส่วนจำกัด

ห้างหุ้นส่วนสามัญ	ห้างหุ้นส่วนจำกัด
<ol style="list-style-type: none"> 1. จดทะเบียนหรือไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก็ได้ 2. มีหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบประเภทเดียว 3. หุ้นส่วนทุกคนเข้าจัดการงานของห้างได้หมด 4. ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนสามารถนำเงินสดสินทรัพย์อื่น หรือแรงงานมาลงทุนก็ได้ 5. ผู้เป็นหุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งตาย ล้มละลาย หรือเป็นบุคคลไร้ความสามารถ ห้างต้องเลิกกิจการ ยกเว้นมีข้อตกลงเป็นอย่างอื่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล 2. มีหุ้นส่วน 2 ประเภท คือหุ้นส่วนประเภทจำกัด ความรับผิดชอบ และห้างหุ้นส่วนไม่จำกัดความ รับผิดชอบ 3. หุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบ เท่านั้น ที่มีสิทธิจัดการงานของห้าง 4. ผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทจำกัดความ รับผิดชอบ นำเงินสดหรือสินทรัพย์อื่นมาลงทุนได้ แต่จะนำแรงงานมาลงทุนไม่ได้ 5. ผู้เป็นหุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งตาย ล้มละลายหรือเป็นบุคคลไร้ความสามารถ ไม่เป็นเหตุให้ห้างจำเป็นต้องเลิกกิจการ

ข้อดีข้อเสียของกิจการห้างหุ้นส่วน

ข้อดี	ข้อเสีย
<ol style="list-style-type: none"> 1. ก่อตั้งง่าย 2. มีเงินทุนมากกว่ากิจการเจ้าของคนเดียว และสามารถจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อขยายกิจการได้ง่าย 3. มีความมั่นคงและน่าเชื่อถือมากกว่ากิจการเจ้าของคนเดียว 4. การบริหารงานมีประสิทธิภาพ เพราะมีการแบ่งงานกันรับผิดชอบระหว่างหุ้นส่วน 5. การเสี่ยงภัยน้อยลง เพราะหุ้นส่วนหลายคนช่วยกันเฉลี่ยภาระการเสี่ยง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การดำเนินงานอาจมีข้อขัดแย้งระหว่างผู้เป็นหุ้นส่วนได้ 2. อาจเกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน เพราะต้องได้รับการตัดสินใจจากผู้เป็นหุ้นส่วนหลายคนหรือเมื่อเกิดข้อโต้แย้งระหว่างหุ้นส่วน 3. ผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบต้องรับผิดชอบในหนี้สินของห้างไม่จำกัดจำนวน 4. อาจเกิดปัญหาเรื่องความซื่อสัตย์ของหุ้นส่วน ถ้าผู้เป็นหุ้นส่วนมีเจตนาไม่สุจริต 5. อายุการดำเนินงานจำกัด ถ้าผู้เป็นหุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งตาย ล้มละลายหรือไร้ความสามารถห้างอาจต้องเลิกกิจการ

บัตรคำถามที่ 6
เรื่อง กิจการห้างหุ้นส่วน

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. กิจการห้างหุ้นส่วนคืออะไร

.....

.....

.....

2. จงอธิบายลักษณะของกิจการห้างหุ้นส่วนมาพอเข้าใจ

.....

.....

.....

3. ห้างหุ้นส่วนมีกี่ประเภท ประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

4. ห้างหุ้นส่วนจำกัด หมายถึงอะไร

.....

.....

.....

5. จงบอกข้อดี – ข้อเสียของกิจการห้างหุ้นส่วนมา 3 ข้อ

.....

.....

.....

ตั้งใจกันหน่อยนะคะนักเรียน

บัตรเฉลยคำถามที่ 6

เรื่อง กิจการห้างหุ้นส่วน

1. **ตอบ** กิจการห้างหุ้นส่วน คือกิจการที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันลงทุนและดำเนินกิจการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งผลกำไรที่ได้จากการดำเนินงาน ซึ่งธุรกิจประเภทนี้สืบต่อมาจากธุรกิจเจ้าของคนเดียว เมื่อกิจการดำเนินงานก้าวหน้าขึ้น ต้องการเงินทุนและการจัดการเพิ่มขึ้น

2. **ตอบ** ลักษณะของกิจการห้างหุ้นส่วน

1. มีผู้ร่วมเป็นหุ้นส่วนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตกลงทำสัญญาร่วมกันดำเนินงาน ซึ่งอาจกระทำด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษร

2. มีการร่วมกันลงทุน โดยนำเงินสด ทรัพย์สินหรือแรงงานมาลงทุนตามข้อตกลง

3. มีการกระทำกิจการอย่างเดียวกันร่วมกัน

4. มีความประสงค์แบ่งผลกำไรกันตามข้อตกลง

3. **ตอบ** 2 ประเภท คือ ห้างหุ้นส่วนสามัญและห้างหุ้นส่วนจำกัด

4. **ตอบ** ห้างหุ้นส่วนจำกัด คือ ห้างหุ้นส่วนที่ต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ห้างหุ้นส่วนประเภทนี้ต้องใช้คำว่า “ห้างหุ้นส่วนจำกัด” ประกอบหน้าชื่อของห้างหุ้นส่วนเสมอ

5. ตอบ ข้อดี – ข้อเสียของกิจการห้างหุ้นส่วน

ข้อดี	ข้อเสีย
<ol style="list-style-type: none"> 1. ก่อตั้งง่าย 2. มีเงินทุนมากกว่ากิจการเจ้าของคนเดียวและ สามารถจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อขยายกิจการได้ง่าย 3. มีความมั่นคงและน่าเชื่อถือมากกว่า 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การดำเนินงานอาจมีข้อขัดแย้งระหว่างผู้เป็นหุ้นส่วนได้ 2. อาจเกิดความล่าช้าในการดำเนินงานเพราะต้องได้รับการตัดสินใจจากผู้เป็นหุ้นส่วนหลายคน หรือเมื่อเกิดข้อโต้แย้งระหว่างหุ้นส่วน 3. ผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบต้องรับผิดชอบในหนี้สินของห้างไม่จำกัดจำนวน

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 7

เรื่อง บริษัทจำกัด

จุดประสงค์การเรียนรู้

- บอกความหมายของบริษัทจำกัดได้
- บอกประเภทของบริษัทจำกัดได้
- อธิบายขั้นตอนการจัดตั้งบริษัทจำกัดได้
- บอกข้อดีข้อเสียของบริษัทจำกัดได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนศึกษาบัตรสาระการเรียนรู้ เรื่องบริษัทจำกัดและทำบัตรคำถามที่ 9

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 7

เรื่อง บริษัทจำกัด

กิจการบริษัทจำกัด

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1096 บัญญัติว่า “บริษัทจำกัด คือ บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยแบ่งทุนเป็นหุ้นมีมูลค่าหุ้นเท่าๆกัน โดยผู้ถือหุ้นต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ” จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้การประกอบกิจการในรูปแบบบริษัทจำกัดนี้เป็นที่นิยมมาก เพราะการประกอบธุรกิจส่วนใหญ่มักต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก การระดมเงินทุนของกิจการในรูปแบบนี้จัดทำได้ง่ายและได้จำนวนมาก นอกจากเงินทุนที่ได้จะได้จากเจ้าของกิจการผู้เริ่มก่อตั้งแล้ว ยังมีการระดมเงินทุนจากบุคคลทั่วไปด้วย รวมทั้งการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพโดยผู้บริหารที่มีความสามารถร่วมกันดำเนินกิจการ ส่งผลให้เป็นกิจการที่มีความมั่นคงและน่าเชื่อถือมากประเภทหนึ่ง

ประเภทของบริษัท

1. บริษัทเอกชนจำกัด
2. บริษัทมหาชนจำกัด

1. บริษัทเอกชนจำกัด

บริษัทเอกชนจำกัด คือ บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยการแบ่งทุนออกเป็นหุ้น ซึ่งแต่ละหุ้นมีมูลค่าเท่าๆกัน โดยมีผู้ถือหุ้นตั้งแต่เจ็ดคนแต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยคน ผู้ถือหุ้นทุกคนต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนส่งใช้ไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถือเท่านั้น และคุณสมบัติของผู้ถือหุ้นไม่เป็นข้อสาระสำคัญ

ลักษณะของบริษัทเอกชนจำกัด

1. มีผู้ถือหุ้นตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 100 คน
2. มีคำว่า “ บริษัท ” นำหน้าชื่อและต่อท้ายด้วยคำว่า “ จำกัด ” เช่น บริษัทชินวัตร จำกัด
3. แบ่งทุนออกเป็นหุ้น มูลค่าหุ้นละเท่าๆกัน มีมูลค่าหุ้นไม่ต่ำกว่าหุ้นละ 5 บาท
4. ผู้ถือหุ้นรับผิดชอบไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังส่งไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถือ เช่น นายนิพล ถือหุ้น
ในบริษัทแห่งหนึ่ง 10 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท ได้ชำระค่าหุ้นแล้ว 800 บาท นายนิพล คงรับผิดชอบชำระ
เงินค่าหุ้นอีกเพียง 200 บาท
5. บริษัทมีวัตถุประสงค์ในการรวมทุนเพื่อประกอบกิจการ บริษัทจะไม่พิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้
ถือหุ้นเป็นเรื่องสำคัญ
6. การดำเนินงานของบริษัท กระทำโดยคณะกรรมการของบริษัท และเจ้าหน้าที่ต่างๆ ผู้ถือหุ้นจะ
เลือกคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการจัดหาเลือกเจ้าหน้าที่ต่างๆเพื่อดำเนินงานบริษัท

การดำเนินการจัดตั้งบริษัทเอกชนจำกัด

ในการจัดตั้งบริษัทเอกชนจำกัด มีขั้นตอนการดำเนินการจัดตั้งดังนี้

1. ผู้เริ่มก่อการตั้งแต่ 7 คน ขึ้นไปเข้าชื่อกันทำหนังสือบริคณห์สนธิ แล้วนำไปขอจดทะเบียน
ณ สำนักงานทะเบียนบริษัทแห่งท้องที่ที่สถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทตั้งอยู่ในเวลาที่ขอจดทะเบียน
เช่นบริษัทสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่น ณ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท
กรุงเทพมหานคร กองทะเบียนธุรกิจ 1-2 กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ หรือหากสำนักงานใหญ่
ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ให้ยื่น ณ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดนั้นๆ ซึ่งตั้งอยู่ ณ สำนักงาน
ทะเบียนหุ้นส่วนพาณิชย์จังหวัด หรือศูนย์ทะเบียนการค้าเขต

หนังสือบริคณห์สนธิ

หนังสือบริคณห์สนธิ คือ หนังสือแสดงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งบริษัท จำกัด ซึ่งผู้เริ่มก่อการเป็นผู้จัดทำลงลายมือชื่อร่วมกันไม่น้อยกว่า 7 คน ระบุรายละเอียด ดังนี้

- 1) ชื่อมีคำว่า “บริษัท” นำหน้าและต้องมีคำว่า “จำกัด” ลงท้ายเสมอ
- 2) ที่ตั้งของบริษัท
- 3) ชื่อ ที่อยู่ อายุและอาชีพของผู้เริ่มก่อการ
- 4) วัตถุประสงค์ของบริษัท
- 5) จำนวนทุนหรือหุ้นที่จดทะเบียนของบริษัท และมูลค่าหุ้น
- 6) ข้อความแสดงว่า ผู้ถือหุ้นของบริษัทมีความรับผิดชอบจำกัด
- 7) ลายมือชื่อผู้เริ่มก่อการขอจดทะเบียนและผู้ถือหุ้น

2. เมื่อได้จดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิแล้ว ผู้เริ่มก่อการจัดให้หุ้นของบริษัทที่มีผู้เข้าจองหุ้นจนครบ โดยราคาที่เปิดจองต้องเป็นราคาตามมูลค่าหุ้นหรือราคาสูงกว่ามูลค่าหุ้นเท่านั้น จะจองในราคาต่ำกว่ามูลค่าหุ้นไม่ได้

3. เมื่อมีผู้เข้าซื้อจองซื้อหุ้นครบตามจำนวนแล้ว ผู้เริ่มก่อการต้องนัดผู้จองซื้อหุ้นประชุม เรียกว่า การประชุมจัดตั้งบริษัท เพื่อแจ้งรายละเอียด ดังนี้

- 1) กำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับข้อบังคับของบริษัท
- 2) ให้สัตยาบันแก่สัญญาต่างๆที่ผู้เริ่มก่อการได้ทำไว้ และอนุมัติค่าใช้จ่ายที่ผู้เริ่มก่อการได้ออกไปในการจัดตั้งบริษัท
- 3) กำหนดจำนวนหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิที่ออกเสมือนใช้เงินแล้วทั้งหมดและเสมือนใช้เงินแล้วบางส่วน ถ้าไม่ใช่เป็นตัวแทนต้องแจ้งให้ที่ประชุมทราบ โดยถ้ามีหุ้นบุริมสิทธิ ให้กำหนดจำนวนหุ้น สภาพและสิทธิของหุ้นบุริมสิทธิอื่นๆ

- 4) เลือกตั้งกรรมการและผู้สอบบัญชีชุดแรกของบริษัท พร้อมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่
4. ผู้เริ่มก่อการมอบกิจการทั้งหมดให้คณะกรรมการชุดแรกดำเนินการต่อไป
5. คณะกรรมการชุดแรกจัดการเรียกให้ผู้เริ่มก่อการและผู้เข้าซื้อจองซื้อหุ้น ชำระเงินค่าหุ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของมูลค่าหุ้นจนครบทุกหุ้น
6. คณะกรรมการของบริษัท นำหลักฐานหนังสือบริคณห์สนธิ รายงานการประชุมจัดตั้งบริษัท และทะเบียนผู้จองหุ้น ไปขอจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดอีกครั้งภายใน 3 เดือน นับแต่วันประชุมจัดตั้งบริษัท เมื่อนายทะเบียนตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมายแล้ว จะออกไปสำคัญการจดทะเบียนบริษัท ไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งบริษัทจำกัดจะมีสภาพที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายนับแต่นั้นเป็นต้นไป

บริษัทมหาชนจำกัด

บริษัทมหาชนจำกัด หมายถึง บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยความประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน โดยผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัดไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องชำระ และบริษัทดังกล่าวได้ระบุมูลค่าความประสงค์เช่นนั้นไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ

ลักษณะของบริษัทมหาชนจำกัด

1. บริษัทมหาชนจำกัด มีการจัดตั้งไว้ 2 กรณี ดังนี้
 - 1) โดยการตั้งเป็นบริษัทมหาชนจำกัด ขึ้นใหม่
 - 2) โดยการแปรสภาพจากบริษัทเอกชนจำกัดเป็นบริษัทมหาชนจำกัด
2. มีผู้ถือหุ้น 15 คนขึ้นไป รวมทั้งนิติบุคคล (ถ้ามี) แต่ไม่จำกัดจำนวนผู้ถือหุ้น โดยผู้ถือหุ้นของบริษัทมหาชนจำกัดจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้
3. ผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัด ไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องชำระ
4. แบ่งทุนออกเป็นหุ้น ราคามูลค่าหุ้นเท่าๆกัน โดยตามกฎหมายกำหนดให้ราคามูลค่าหุ้นละไม่ต่ำกว่าหุ้นละ 5 บาท ถ้ากรณีบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มูลค่าหุ้นต้องไม่ต่ำกว่าหุ้นละ 10 บาท
5. มีวัตถุประสงค์เสนอขายหุ้นต่อประชาชน

การดำเนินการจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด ในการจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด มีขั้นตอนการดำเนินการจัดตั้ง ดังนี้

1. ผู้เริ่มก่อการตั้งแต่ 15 คนขึ้นไป จัดทำหนังสือบริคณห์สนธิ แล้วนำไปจดทะเบียน ณ สถานที่เช่นเดียวกับการยื่นจดทะเบียนบริษัทเอกชนจำกัด โดยผู้เริ่มจัดตั้งต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้
 - 1) บรรลุนิติภาวะแล้ว
 - 2) อย่างน้อยครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้เริ่มก่อการทั้งหมดต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
 - 3) ได้จองหุ้นเป็นจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของหุ้นจดทะเบียน
- โดยหุ้นที่จองทั้งหมดนั้นต้องเป็นหุ้นที่ชำระค่าหุ้นเป็นเงินสดเท่านั้น

4) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือไม่เป็น หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายและไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้กระทำโดยทุจริต

โดยในหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทมหาชนจำกัด มีรายการต่างๆ ดังนี้

1) ชื่อบริษัทต้องมีคำว่า “ บริษัท ” นำหน้าและมีคำว่า “ จำกัด (มหาชน) ” ต่อท้าย ซึ่งบริษัทต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เช่น ไม่เป็นชื่อของพระราชวงศ์ ชื่อของประเทศหรือกระทรวง ทบวง กรม เป็นต้น

2) ระบุความประสงค์ของบริษัทที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน

3) วัตถุประสงค์ของบริษัทมหาชนจำกัด ต้องระบุประเภทธุรกิจให้ชัดเจน

4) ต้องระบุทุนจดทะเบียนทั้งหมดว่ามีจำนวนเท่าใด โดยแสดงเป็นชนิด จำนวน และมูลค่าของหุ้น

5) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ซึ่งต้องระบุว่าตั้งอยู่ ณ ที่ใดในราชอาณาจักร

6) ชื่อ วัน เดือน ปีเกิด สัญชาติ และที่อยู่ของผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทและจำนวนหุ้นที่แต่ละคนได้จองไว้

7) ลายมือชื่อของผู้เริ่มก่อการจัดตั้งบริษัททุกคน

2. เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิแล้ว ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งบริษัทอาจเลือกดำเนินการได้ 2 กรณี คือ

1) เสนอขายหุ้นของบริษัทต่อประชาชนหรือบุคคลใดๆตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด โดยสามารถจำหน่ายหุ้นได้ 3 ราคา คือ ราคาตามมูลค่าหุ้น ราคาสูงกว่ามูลค่าหุ้น และราคาต่ำกว่ามูลค่าหุ้น

2) ชื่อทั้งหมดของบริษัท

3) ผู้เริ่มก่อการจัดให้มีการประชุมจัดตั้งบริษัทภายใน 2 เดือน เมื่อมีการจองหุ้นครบตามที่กำหนดจำนวนไว้ ซึ่งต้องไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ

4) ผู้เริ่มก่อนการมอบกิจการและเอกสารทั้งปวงของบริษัทให้แก่คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากการประชุมจัดตั้งบริษัทภายใน 7 วัน นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการประชุมจัดตั้งบริษัท

5) คณะกรรมการของบริษัทแจ้งให้ผู้จองหุ้นชำระค่าหุ้นเต็มจำนวนหรือโอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินให้แก่บริษัทในกรณีที่มีการชำระค่าหุ้นด้วยทรัพย์สินภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า 14 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

6) คณะกรรมการขอจดทะเบียนบริษัทเมื่อได้ชำระค่าหุ้นครบถ้วน โดยต้องขอจดทะเบียนภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่ประชุมจัดตั้งบริษัท โดยบริษัทจะมีสภาพที่เป็นนิติบุคคลตั้งแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน

ข้อแตกต่างระหว่างบริษัทเอกชนจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัด

บริษัทเอกชนจำกัด	บริษัทมหาชนจำกัด
<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เริ่มจัดตั้ง 7 คนขึ้นไป และมีผู้ถือหุ้นได้ไม่ถึง 100 คน 2. ไม่มีความประสงค์เสนอขายหุ้นต่อประชาชน 3. ไม่สามารถขายหุ้นในราคาต่ำกว่ามูลค่าหุ้นได้ 4. การชำระค่าหุ้นสามารถชำระเป็นงวดได้ โดยชำระงวดแรกไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของราคา ตามมูลค่าหุ้น พร้อมส่วนเกินมูลค่าหุ้น (ถ้ามี) 5. ทนจดทะเบียน จะเป็นทุนที่ชำระแล้วเพียงอย่างเดียว และต้องจำหน่ายทนจดทะเบียนให้หมดก่อนจึงจะจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทได้ จะนำทุนออกจำหน่ายเป็นคราวๆไม่ได้ 6. ออกใบหุ้นกู้ไม่ได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เริ่มจัดตั้ง 15 คนขึ้นไป และมีผู้ถือหุ้นได้ไม่จำกัดจำนวน 2. มีความประสงค์เสนอขายหุ้นต่อประชาชน 3. สามารถขายหุ้นในราคาต่ำกว่ามูลค่าหุ้นได้ 4. การชำระค่าหุ้น ไม่สามารถชำระค่าหุ้นเป็นงวดได้ ต้องชำระค่าหุ้นครั้งเดียวเต็มมูลค่าพร้อมส่วนเกินมูลค่าหุ้น (ถ้ามี) 5. ทนจดทะเบียน สามารถมีจำนวนสูงกว่าหุ้นที่ ออกจำหน่ายหรือทุนได้รับชำระแล้วได้ และสามารถนำหุ้นที่ยังเหลืออยู่ ออกจำหน่ายเป็น คราวๆได้ 6. ออกใบหุ้นกู้ได้

my kitchen

เงินทุนของบริษัทจำกัด

เงินทุนของบริษัทจำกัดแบ่งออกเป็นหุ้น แต่ละหุ้นมีมูลค่าเท่ากัน (สำหรับหุ้นประเภทเดียวกัน)
การชำระค่าหุ้นขึ้นอยู่กับประเภทของบริษัทจำกัด

1. บริษัทเอกชนจำกัด สามารถเรียกเก็บค่าหุ้นเป็นงวดๆได้ โดยงวดแรกผู้ถือหุ้นต้องชำระค่าหุ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของมูลค่าหุ้นที่จองซื้อหุ้น พร้อมส่วนเกินมูลค่าหุ้น (ถ้ามี)

2. บริษัทมหาชนจำกัด ชำระค่าหุ้นครั้งเดียวเต็มจำนวนตามระยะเวลาที่กำหนด โดยหุ้นของบริษัทจำกัดสามารถจำแนกได้ 3 ประเภท คือ

- หุ้นที่มีมูลค่า หมายถึง หุ้นที่มีมูลค่ากำหนดอยู่บนใบหุ้นเพื่อแสดงถึง ภาระผูกพันที่ผู้ถือหุ้นจะต้องชำระตามมูลค่านั้น

- หุ้นที่ไม่มีมูลค่า หมายถึง หุ้นที่ไม่มีมูลค่าที่กำหนดลงบนใบหุ้น จะใช้ ราคาซื้อขายเป็นราคาทุนของหุ้น

- หุ้นที่ไม่มีมูลค่าแต่มีราคาที่กำหนด หมายถึง หุ้นที่กรรมการบริษัทกำหนดราคาของหุ้นขึ้นภายหลัง

สำหรับประเทศไทย ทุนของบริษัทจำกัดต้องแบ่งเป็นหุ้น หุ้นแต่ละหุ้นต้องมีมูลค่าเท่าๆกัน ดังนั้นหุ้นของบริษัทจำกัดตามกฎหมายไทยจะต้องเป็นหุ้นที่มีมูลค่าเท่ากัน ซึ่งหุ้นทุนของบริษัทจำกัดจะแบ่งเป็น 2 ชนิด ได้แก่

- 1) หุ้นสามัญ
- 2) หุ้นบุริมสิทธิ

หุ้นสามัญ

หุ้นสามัญถือเป็นหุ้นหลักของบริษัท ทุกบริษัทจะต้องมีหุ้นประเภทนี้ และเป็นหุ้นที่ให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นเท่าเทียมกัน มีส่วนได้ส่วนเสียในกำไรและสินทรัพย์ของบริษัทไม่แน่นอน ในกรณีมีการคืนหุ้นและรับส่วนแบ่งเงินปันผล จะได้รับหลังจากผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิหรือผู้ถือหุ้นประเภทอื่นที่มีสิทธิดีกว่า

ผู้ถือหุ้นสามัญมีสิทธิที่สำคัญ ดังนี้

1. สิทธิได้รับส่วนแบ่งผลกำไรเมื่อบริษัทประกาศจ่ายเงินปันผล
2. สิทธิในการเลือกตั้งกรรมการของบริษัท
3. สิทธิในการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมผู้ถือหุ้น
4. สิทธิในการซื้อหุ้นใหม่ที่บริษัทจดทะเบียนเพิ่ม
5. สิทธิในการได้รับคืนเงินสด และสินทรัพย์ต่างๆ ของบริษัทเมื่อบริษัทเลิกกิจการ

หุ้นบุริมสิทธิ

หุ้นบุริมสิทธิถือเป็นหุ้นรองของบริษัท จะมีหรือไม่มีก็ได้ ผู้ถือหุ้นประเภทนี้มีสิทธิตามเงื่อนไขในข้อบังคับของบริษัทตามประเภทของหุ้นบุริมสิทธิที่ตนถือ มีสิทธิพิเศษนอกเหนือกว่าหุ้นสามัญ คือ

1. สิทธิได้รับปันผลในอัตราที่แน่นอนก่อนหุ้นสามัญ
2. สิทธิในการได้รับคืนเงินสด หรือสินทรัพย์ต่างๆ ของบริษัทก่อนหุ้นสามัญเมื่อเลิกกิจการ

การเลิกบริษัทจำกัด

เมื่อบริษัทจำกัดดำเนินการไปแล้ว อาจต้องมีการเลิกกิจการได้ ซึ่งสาเหตุที่ทำให้บริษัทต้องเลิกกิจการมีหลายสาเหตุด้วยกัน โดยแบ่งสาเหตุการเลิกกิจการบริษัทได้ดังนี้

1. การเลิกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามมาตรา 1236 ดังนี้

- 1) ถ้าในข้อบังคับของบริษัทที่กำหนดกรณีอันใดเป็นเหตุที่จะเลิกกัน เมื่อมีกรณีนั้น
- 2) ถ้าบริษัทได้ตั้งขึ้นเฉพาะเพื่อทำกิจการอย่างหนึ่งอย่างใดแต่อย่างเดียว เมื่อเสร็จการนั้น
- 3) ถ้าบริษัทได้ตั้งขึ้นเฉพาะกำหนดการใด เมื่อสิ้นกำหนดกาลนั้น
- 4) เมื่อมีมติพิเศษให้เลิก
- 5) เมื่อบริษัทล้มละลาย

2. การเลิกตามคำสั่งศาล

- 1) ถ้าทำผิดในการยื่นรายงานประชุมตั้งบริษัท หรือทำผิดในการประชุมตั้งบริษัท
- 2) ถ้าบริษัทไม่เริ่มทำการภายใน 1 ปี นับแต่วันจดทะเบียนหรือหยุดทำการถึง 1 ปีเต็ม
- 3) ถ้าการค้าของบริษัททำไปก็มีแต่ขาดทุนอย่างเดียว และไม่มีทางหวังว่าจะกลับมาฟื้น ตัวได้
- 4) ถ้าจำนวนผู้ถือหุ้นลดน้อยลงเหลือไม่ถึง 7 คน

ข้อดีและข้อเสียของบริษัทจำกัด

ข้อดี	ข้อเสีย
<ol style="list-style-type: none"> 1. มีเงินทุนมากกว่ากิจการเจ้าของคนเดียว และ กิจการห้างหุ้นส่วน 2. สามารถหาเงินทุนได้มากและขยายทุนได้ง่ายโดยออกหุ้นจำหน่ายเพิ่มตามมติของผู้ถือหุ้น 3. ผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินมูลค่าหุ้นที่ตนส่งใช้ยังไม่ครบ 4. การบริหารงานมีประสิทธิภาพ เพราะเป็นที่รวม ของบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาบริหารงาน และยังสามารถจ้างบุคคลภายนอกที่เป็นมือ อาชีพเข้ามาบริหารงานได้ 5. การโอนและขายหุ้นสามารถทำได้ง่าย 6. หากบริษัทดำเนินงานขาดทุน สามารถมีมติให้ลดทุนลงเพื่อลดล้างผลขาดทุนให้น้อยลงหรือหมดไปได้ 7. การดำเนินงานปีใดขาดทุน บริษัทสามารถแบ่งกำไรให้ผู้ถือหุ้นในรูปแบบการจ่ายเงินปันผลได้ ถ้าบริษัทมีกำไรสะสมมากพอ 8. การดำเนินงานมีความมั่นคงและต่อเนื่อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดตั้งมีความยุ่งยากและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก 2. มีกฎหมายควบคุมที่เคร่งครัด เพราะอยู่ภายใต้ กฎหมายที่ต้องปฏิบัติ เพื่อควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง 3. การดำเนินงานไม่ค่อยคล่องตัว เนื่องจากเป็นกิจการขนาดใหญ่ มีผู้บริหารหลายฝ่ายร่วมกันตัดสินใจ และมีพนักงานจำนวนมาก การควบคุม ดำเนินงานอาจล่าช้า 4. ผู้ถือหุ้นส่วนมากไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานบริษัท เพราะมีคณะกรรมการดำเนินงานอยู่แล้ว การดำเนินงานจึงมักเป็นไปตามความเห็นของ คณะกรรมการ 5. การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับและหนังสือบริคณห์สนธิจัดทำได้ยาก ต้องมีมติของผู้ถือหุ้นและนำไปจดทะเบียนเสียก่อน 6. ในกรณีบริษัทจ้างบุคคลภายนอกมาบริหารงานอาจขาดประสิทธิภาพ เพราะบุคคลเหล่านี้ไม่ ทราบสภาพและปัญหาขององค์กรดีพอ ซึ่งอาจเกิดปัญหาในการบริหารงานได้ 7. เสียภาษีมาก ทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสูง

บัตรคำถามที่ 7

เรื่อง บริษัทจำกัด

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. จงบอกความหมายของบริษัทจำกัด

.....

.....

2. บริษัทเอกชนจำกัด จะต้องประกอบด้วยผู้ถือหุ้นจำนวนเท่าใด

.....

.....

3. หนังสือบริคณห์สนธิ หมายถึงอะไร

.....

.....

4. การจ่ายเงินค่าหุ้นงวดแรกของบริษัทเอกชน จำกัด จะชำระอย่างไร

.....

.....

5. จงบอกข้อดีของบริษัท จำกัดมา 4 ข้อ

5.1.....

5.2.....

5.3.....

5.4.....

บัตรเฉลยคำถามที่ 7

เรื่อง บริษัทจำกัด

1. ตอบ บริษัทจำกัด คือ บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยแบ่งทุนเป็นหุ้นมีมูลค่าหุ้นเท่าๆกัน โดยผู้ถือหุ้นต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ

2. ตอบ ผู้เริ่มจัดตั้ง 7 คนขึ้นไป และมีผู้ถือหุ้นได้ไม่ถึง 100

3. ตอบ หนังสือบริคณห์สนธิ คือ หนังสือแสดงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งบริษัท จำกัด ซึ่งผู้เริ่มก่อการเป็นผู้จัดทำลงลายมือชื่อร่วมกันไม่น้อยกว่า 7 คน

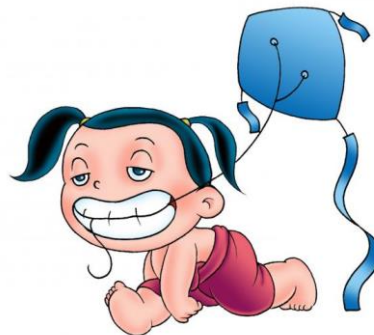
4. ตอบ ต้องชำระค่าหุ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของมูลค่าหุ้นที่จองซื้อหุ้น พร้อมส่วนเกินมูลค่าหุ้น (ถ้ามี)

5. ตอบ 1. มีเงินทุนมากกว่ากิจการเจ้าของคนเดียวและกิจการห้างหุ้นส่วน

2. สามารถหาเงินทุนได้มากและขยายทุนได้ง่ายโดย ออกหุ้นจำหน่ายเพิ่มตามมติของ ผู้ถือหุ้น

3. ผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินมูลค่าหุ้น ที่ตนส่งใช้ยังไม่ครบ

4. การโอนและขายหุ้นสามารถทำได้ง่าย

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 8

เรื่อง สหกรณ์และรัฐวิสาหกิจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ✚ บอกความหมายของสหกรณ์และรัฐวิสาหกิจได้
- ✚ อธิบายลักษณะของสหกรณ์ได้
- ✚ บอกประเภทของสหกรณ์และรัฐวิสาหกิจได้
- ✚ บอกข้อดีข้อเสียของสหกรณ์และรัฐวิสาหกิจได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนศึกษาบัตรสาระการเรียนรู้ เรื่อง สหกรณ์และรัฐวิสาหกิจและทำ
บัตรคำถามที่ 10

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 8

เรื่อง การสหกรณ์และรัฐวิสาหกิจ

กิจการสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 ได้ให้ความหมายของสหกรณ์ไว้ดังนี้ “สหกรณ์ หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้”

จากความหมายของสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์จะเห็นได้ว่า สหกรณ์ คือ ธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่จัดตั้งและดำเนินการโดยกลุ่มบุคคลที่มีความประสงค์อย่างเดียวกันร่วมกันจัดตั้งลงทุน ดำเนินการ และเป็นเจ้าของร่วมกันด้วยความสมัครใจ ทำหน้าที่ในธุรกิจเพื่อช่วยเหลือสมาชิก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดปัญหาความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจและสังคมในหมู่สมาชิก รวมทั้งรักษาและส่งเสริมผลประโยชน์ของสมาชิกให้ดีขึ้น

ลักษณะของกิจการสหกรณ์

1. เป็นการรวมกลุ่มของบุคคลตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป โดยไม่จำกัดจำนวน
2. เป็นการร่วมมือกันเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนของบุคคลที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยไม่คำนึงถึงสินทรัพย์
3. ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ ไม่ใช่การบังคับ เพราะสหกรณ์ดำเนินงานในรูป “โดยสมาชิกเพื่อสมาชิก”
4. สมาชิกทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการดำเนินงานสหกรณ์ เพราะการดำเนินงานเป็นไปในรูปแบบประชาธิปไตย สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิออกเสียงได้
5. มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก โดยไม่คำนึงถึงผลกำไร

6. การจัดตั้งมีการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการสหกรณ์ ไม่ได้อยู่ในบังคับของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประเภทของสหกรณ์

กิจการสหกรณ์มีหลายประเภท แต่ละประเภทมีลักษณะการก่อตั้งและการดำเนินงานแตกต่างกัน โดยในประเทศไทยได้แบ่งประเภทของสหกรณ์ตามประกาศของนายทะเบียนสหกรณ์เกี่ยวกับเรื่องการจัดประเภทสหกรณ์ตามกฎหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกตามความในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2516 กำหนดประเภทสหกรณ์ที่รับจดทะเบียนรวมมี 6 ประเภท ดังนี้

1. สหกรณ์การเกษตร เป็นสหกรณ์ที่มีสมาชิกประกอบด้วยเกษตรกร มีหน้าที่ในการจัดหาและให้บริการแก่สมาชิกในด้านการผลิตการเกษตร เช่น การจัดหาเงินทุน การจัดหาวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ มาจำหน่ายให้แก่สมาชิกในราคาถูก การรวบรวมผลผลิตออกจำหน่ายและการแปรรูปผลผลิตออกจำหน่ายให้ได้ราคาดี ซึ่งสหกรณ์การเกษตรสามารถแบ่งได้ 3 ประเภท คือ

1.1 สหกรณ์การเกษตรทั่วไป คือ สหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอ อยู่ในอำเภอต่างๆ ของประเทศไทยอยู่ในความควบคุมของกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินธุรกิจร่วมกันทั้งในด้านสินเชื่อ ด้านการซื้อ และด้านการบำรุงที่ดิน

1.2 สหกรณ์การเกษตรในเขตพัฒนา คือ สหกรณ์การเกษตรในเขต ร.พ.ช. ของสำนักเร่งรัดพัฒนาชนบท สหกรณ์การเกษตร ก.ร.ป.กลาง กองบัญชาการทหารสูงสุดที่เข้าไปจัดในเขตแทรกซึม จุดประสงค์สำคัญก็คือ ต้องการจัดตั้งเป็นหมู่บ้านสหกรณ์

1.3 สหกรณ์การเกษตรรูปพิเศษ เป็นสหกรณ์การเกษตรที่จัดตั้งตามกลุ่มอาชีพต่างๆ เช่น กลุ่มผู้ผลิต – ผู้ปลูก ได้แก่ สหกรณ์ผู้ผลิตไม้ดอกและไม้ประดับแห่งประเทศไทย สหกรณ์ผู้ผลิตใบยาสูบ และกลุ่มชาวไร่-ชาวนา ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรสวนส้มบางมด สหกรณ์การเกษตรชาวไร่อ้อย เป็นต้น

2. สหกรณ์การประมง จัดตั้งขึ้นในกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพประมง ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ใน จังหวัดชายทะเล ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและประกอบอาชีพด้านการประมง รวมถึงการ จัดหาเงินทุน และอุปกรณ์เกี่ยวกับการประมงจำหน่ายให้แก่สมาชิกในราคาถูกลง และการจัดหา ด้านการตลาดเพื่อสามารถจำหน่ายผลิตผลให้ได้ราคาดี จัดตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2492 ที่ อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลกมีชื่อว่า “ สหกรณ์ประมงพิษณุโลก จำกัด ” เป็นสหกรณ์ ประมงน้ำจืด เดิมสหกรณ์ประมงได้รวมอยู่กับสหกรณ์การเกษตร ปัจจุบันได้แยกสหกรณ์ ประมงออกจากสหกรณ์การเกษตร เพราะว่าเป็นอาชีพที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิงเป็นการให้ความสำคัญแก่ อาชีพประมงเป็นอย่างมาก

3. สหกรณ์นิคม เป็นสหกรณ์ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหาหรือจัดสรรที่ดินให้แก่สมาชิก ในการประกอบอาชีพ รวมถึงการจัดหาและอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพให้แก่ สมาชิก เช่น การจัดการเงินทุน อุปกรณ์การผลิตและเครื่องมือการผลิตมาจำหน่าย ตลอดจนการ จัดหาน้ำและการจัดการด้านการตลาดให้อีกด้วย ซึ่งสหกรณ์นิคมแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

3.1 สหกรณ์นิคมที่ให้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน เช่น สหกรณ์นิคมจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์รองรับที่ดินว่างเปล่าของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ นำมาจัดสรรให้ประชาชนเข้าครอบครองทำประโยชน์ทางการเกษตร

3.2 สหกรณ์การเช่าซื้อที่ดิน มีวัตถุประสงค์ในการจัดหาที่ดินขององค์การหรือ เอกชนนำมาปรับปรุงจัดสรรให้ประชาชนเช่าซื้อในราคาต่ำ และดูแลจนได้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน จัดสรรนั้น เมื่อสมาชิกชำระค่าเช่าซื้อที่ดินและปฏิบัติครบถ้วนตามข้อบังคับแล้ว

3.3 สหกรณ์การเช่าที่ดิน จะนำที่ดินเสื่อมโทรมมาจัดสรรให้ประชาชนเข้า ครอบครองทำกิน โดยเสียค่าเช่าในอัตราต่ำ ที่ดินจะตกทอดเป็นมรดกได้แต่ไม่มีกรรมสิทธิ์ใน ที่ดินนั้น

4. สหกรณ์ร้านค้า เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการด้านการจัดหาสินค้าอุปโภคบริโภคจำหน่ายให้แก่สมาชิกในรายชื่ชื่ธรรม ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในเขตชุมชนที่มีประชาชนหนาแน่น ในสถาบันการศึกษา และหน่วยงานอื่นๆ

5. สหกรณ์บริการ เป็นสหกรณ์ที่ให้บริการแก่สมาชิกในด้านสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น สหกรณ์ไฟฟ้า สหกรณ์แท็กซี่ รถรับจ้าง สหกรณ์การเคหสถาน เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาบริการอย่างใดอย่างหนึ่งที่สมาชิกต้องการ และจะเรียกเก็บค่าบริการที่สหกรณ์จัดนั้นจากสมาชิกตามส่วนที่แต่ละคนใช้ประโยชน์ เมื่อสมาชิกหมดความจำเป็นที่จะใช้บริการอาจเลิกได้ เช่น สหกรณ์การไฟฟ้า เมื่อใดที่ห้องที่นั้นมีไฟฟ้าใช้ สมาชิกก็หมดความจำเป็นที่จะใช้บริการของสหกรณ์ สหกรณ์ก็จะเลิกได้

6. สหกรณ์ออมทรัพย์หรือสหกรณ์ธนกิจ เป็นสหกรณ์ที่สมาชิกร่วมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการออมเงินในหมู่สมาชิก เพื่อให้สมาชิกได้กั้ยืมเงินในยามจำเป็นด้วยอัตราดอกเบี้ยต่ำ ตลอดจนให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก โดยมีเงินปันผลคืนตามส่วนให้อีกด้วย สหกรณ์ประเภทนี้ได้รับความนิยมและจัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีรายได้ประจำ เช่น ข้าราชการ ครู ตำรวจ รัฐวิสาหกิจ ต่างๆ

ข้อดีและข้อเสียของกิจการสหกรณ์

ข้อดี	ข้อเสีย
<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถระดมเงินทุนได้ง่าย โดยการเปิดให้ผู้สนใจสมัครเป็นสมาชิก และนำเงินมาซื้อหุ้นเพื่อร่วมลงทุน 2. เป็นแหล่งรวมเงินทุน สามารถขยายกิจการได้ง่าย 3. มีแผนงานและโครงสร้างการจัดการเป็นรูปแบบที่แน่นอน 4. ตรวจสอบการปฏิบัติงานได้ง่าย เพราะโครงสร้างการทำงานไม่ซับซ้อน 5. สมาชิกได้รับผลกำไรเฉลี่ยกันตามยอดเงินที่ซื้อสินค้า และได้รับประโยชน์ในรูปแบบอื่น เช่น ได้รับเงินปันผล 6. ได้รับการยกเว้นภาษี หรือเสียภาษีในอัตราต่ำทำให้ได้เปรียบกิจการรูปแบบอื่น 7. การจัดการสหกรณ์ร้านค้ามีลักษณะคล้ายห้างสรรพสินค้า ทำให้สมาชิกซื้อสินค้าต่างๆ ได้ครบสะดวกและประหยัด 8. สมาชิกต้องการจะถอนหุ้นทำได้ง่าย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นกิจการที่ไม่มุ่งแสวงหากำไร สมาชิกจึงได้รับเงินผลประโยชน์ในอัตราต่ำ 2. การจัดตั้งทำได้ยาก เนื่องจากมีหน่วยงานเข้ามาดูแลหลายหน่วยงาน 3. สหกรณ์บางแห่งมีระบบการจัดการและการบริหารงานไม่ดีพอ ไม่รัดกุม มีทางที่จะทำให้รั่วไหลได้มาก 4. สินค้ามีน้อยเกินไป โอกาสเลือกมีน้อย หรือไม่มีสินค้าจำหน่าย 5. พนักงานบริการอาจไม่ประทับใจ เพราะสหกรณ์ไม่สามารถให้สวัสดิการเงินเดือน เช่นเดียวกับ ห้างสรรพสินค้า 6. ขาดงบประมาณในการโฆษณาประชาสัมพันธ์

กิจการรัฐวิสาหกิจ

กิจการรัฐวิสาหกิจ หมายถึง องค์การของรัฐบาล หน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ หรือบริษัท ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานธุรกิจของรัฐบาลมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละ 50 มีการบริหารงานอยู่ระหว่างระบบราชการและระบบธุรกิจสาเหตุที่รัฐบาลเข้าดำเนินงานรัฐวิสาหกิจดังนี้

1. เพื่อหารายได้เข้ารัฐบาลนอกเหนือจากการเก็บภาษีอากร เพราะในการบริหารประเทศต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมาก ดังนั้นรายได้จากการจัดเก็บภาษีเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ
2. เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน เพราะรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่เป็นการให้บริการด้านสาธารณูปโภค แก่ประชาชนทั่วประเทศ ซึ่งเมื่อรัฐมีส่วนร่วมในการให้บริการจะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ และประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่าเอกชนเป็นผู้ดำเนินงาน
3. เพื่อป้องกันการผูกขาดและการเอาเปรียบจากผู้ประกอบการเอกชน เพราะกิจการบางอย่างหากให้เอกชนดำเนินงาน การแข่งขันในตลาดค่อนข้างสูง ผู้ผลิตรายย่อยอาจสู้ผู้ผลิตรายใหญ่ไม่ได้ ทำให้เกิดการผูกขาด ประชาชนอาจถูกเอาเปรียบได้เพราะไม่มีตัวเลือก
4. กิจการบางอย่างต้องใช้จ่ายเงินทุนจำนวนมาก เอกชนอาจมีเงินทุนไม่เพียงพอจึงไม่สามารถดำเนินกิจการได้
5. เพื่อความมั่นคง ความสงบและความปลอดภัยของประเทศชาติ
6. เพื่อควบคุมการผลิต หรือการบริโภคสินค้าบางชนิด เพราะสินค้าบางชนิดถ้าปล่อยให้มีการผลิตหรือบริโภคอย่างอิสระ อาจทำให้เกิดผลเสียต่อสังคมส่วนรวมได้ เช่น บุหรี่ สุรา รัฐจึงต้องดำเนินการเองเช่น โรงงานยาสูบ โรงงานสุรา
7. เพื่อเป็นการส่งเสริมเอกลักษณ์ วัฒนธรรมและเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศ เช่นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น

ประเภทของรัฐวิสาหกิจ

การจำแนกประเภทของรัฐวิสาหกิจไทย สามารถจำแนกได้ 2 ลักษณะ ตามลักษณะการจัดตั้งและจำแนกตามรายได้ที่นำส่งแก่รัฐ

1. จำแนกตามลักษณะการจัดตั้ง สามารถจำแนกได้ดังนี้

1.1 ประเภทองค์การและโรงงาน เป็นกิจการที่รัฐบาลก่อตั้งขึ้นโดยมีทุนทั้งสิ้นเป็นของรัฐบาลในการดำเนินงาน ซึ่งการก่อตั้งกระทำได้ 4 กรณี ดังนี้

- ก่อตั้งโดยพระราชบัญญัติ เช่น การไฟฟ้านครหลวง การประปานครหลวง เป็นต้น
- ก่อตั้งโดยประกาศของคณะปฏิวัติ เช่น การเคหะแห่งชาติ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- ก่อตั้งโดยพระราชกฤษฎีกา เช่น องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย องค์การส่งเสริมการกีฬาแห่งประเทศไทย เป็นต้น
- ก่อตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เช่น โรงงานยาสูบ โรงงานกระสอบป่าน กรมโรงงานอุตสาหกรรม โรงงานกระสอบ (กระทรวงการคลัง) เป็นต้น

1.2 ประเภทสำนักงานและกิจการอื่น เป็นสำนักงานและกิจการที่รัฐบาลก่อตั้งขึ้นดำเนินงานโดยรัฐบาลเป็นผู้ควบคุม ก่อตั้งขึ้นได้ 3 กรณี คือ

- ก่อตั้งโดยพระราชบัญญัติ ได้แก่ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ร้านนายพันท์
- ก่อตั้งโดยพระราชกฤษฎีกา ได้แก่ องค์การเหมืองแร่
- ก่อตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ได้แก่ หน่วยบัญชาการข่าวโครงการสำรองข้าวกรุงเทพฯ

1.3 ประเภทธนาคารและบริษัทจำกัดที่รัฐบาลถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 50 จำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้

- กิจกรรมธนาคารที่ก่อตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ มีทุนทั้งสิ้นเป็นของรัฐบาล เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นต้น

- กิจกรรมที่ตั้งโดยอาศัยพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ และรัฐบาลเข้าไปถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 50 ดำเนินกิจการเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป เช่น ธนาคารกรุงไทย เป็นต้น

- กิจกรรมบริษัทจำกัด ที่ตั้งขึ้นโดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งรัฐบาลถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 50 ได้แก่ บริษัทขนส่งมวลชน จำกัด บริษัทไทยเดินเรือทะเล จำกัด บริษัทไม้อัดไทย จำกัด เป็นต้น

1.4 แบ่งตามหน่วยงานที่รัฐวิสาหกิจสังกัด ได้แก่

- สำนักนายกรัฐมนตรี เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เป็นต้น

- กระทรวงกลาโหม เช่น โรงงานกลั่นน้ำมัน(ฝางและบางจาก) องค์การแก้ว องค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป (อ.ส.ร.) องค์การทอผ้า เป็นต้น

- กระทรวงการคลัง เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย โรงงานยาสูบ เป็นต้น

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น บริษัทข้าวไทย จำกัด องค์การสะพานปลา เป็นต้น

- กระทรวงมหาดไทย เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค องค์การตลาด โรงพิมพ์ตำรวจ เป็นต้น

- กระทรวงศึกษาธิการ เช่น องค์การคุรียางนาฏศิลป์ องค์การค้ำของคุรุสภา เป็นต้น

- กระทรวงพาณิชย์ เช่น องค์การคลังสินค้า เป็นต้น

- กระทรวงอุตสาหกรรม เช่น โรงงานกระดาษไทย(กาญจนบุรีและสามเสน)
องค์การอุตสาหกรรมน้ำตาลไทย เป็นต้น

2. จำแนกตามรายได้ที่นำส่งแก่รัฐบาล

การจำแนกรัฐวิสาหกิจตามรายได้ที่นำส่งสำนักงบประมาณของรัฐบาล ตามหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราร้อยละของกำไรสุทธิ เพื่อจัดสรรส่งเป็นรายได้ให้รัฐบาล สามารถแบ่งรัฐวิสาหกิจได้ 6 ประเภท ดังนี้

2.1 รัฐวิสาหกิจประเภทผูกขาด เป็นรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลมีจุดประสงค์หลักในการจัดตั้งเพื่อแสวงหารายได้มาเข้ารัฐ เพื่อนำไปใช้จ่ายในรูปบูรณะและพัฒนาประเทศ โดยรัฐบาลกำหนดให้จัดสรรกำไรส่งเป็นรายได้ให้แก่รัฐบาลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผลกำไรสุทธิประจำปี เช่น โรงงานยาสูบ โรงงานไฟฟ้า องค์การสุรา เป็นต้น

2.2 รัฐวิสาหกิจประเภทกึ่งผูกขาด เป็นรัฐวิสาหกิจที่ให้บริการแก่ประชาชนและหารายได้ให้รัฐบาลด้วยในขณะเดียวกัน โดยต้องจัดสรรกำไรส่งเป็นรายได้ให้แก่รัฐบาลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรประจำปี เช่น องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ องค์การเชื้อเพลิง องค์การคลังสินค้า เป็นต้น

2.3 รัฐวิสาหกิจประเภทสาธารณูปโภค เป็นรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลตั้งขึ้นเพื่อเป็นสื่อในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นการปูพื้นฐานทางเศรษฐกิจให้แก่ประชาชน โดยเน้นการอำนวยความสะดวกและความผาสุกให้แก่ประชาชนเป็นสำคัญ รัฐบาลกำหนดให้ส่งผลกำไรเป็นรายได้ให้รัฐบาลตามความเหมาะสม เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การท่าเรือแห่งประเทศไทย การรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นต้น

2.4 รัฐวิสาหกิจประเภทอุตสาหกรรม เป็นรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นแนวทางและปูพื้นฐานด้านอุตสาหกรรมซึ่งจะให้เอกชนรับช่วงต่อไป รัฐบาลได้กำหนดให้รัฐวิสาหกิจประเภทนี้จัดสรรกำไรส่งเป็นรายได้ให้รัฐบาลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของผลกำไรประจำปี เช่น องค์การแก้ว องค์การทอผ้า องค์การเภสัชกรรม เป็นต้น

2.5 รัฐวิสาหกิจประเภทอื่นๆ เป็นรัฐวิสาหกิจที่สร้างขึ้นเพื่อจุดประสงค์ในการให้บริการแก่สาธารณชนโดยไม่หวังผลกำไร บางแห่งต้องอาศัยงบประมาณแผ่นดินในการลงทุนและดำเนิน งานรัฐบาลได้กำหนดให้รัฐวิสาหกิจประเภทนี้นำส่งผลกำไรให้รัฐบาลตามความเหมาะสมในแต่ละปี

2.6 รัฐวิสาหกิจประเภทบริษัท จำกัด เป็นรัฐวิสาหกิจที่ต้องเสียภาษีให้แก่รัฐบาล

ข้อดีและข้อเสียของกิจการรัฐวิสาหกิจ

ข้อดี	ข้อเสีย
<p>1. เป็นเครื่องมือและประโยชน์ในทาง การเมือง เพราะกิจการบางอย่างมี ผลกระทบต่อความสงบ เรียบร้อย ภายในประเทศ เช่น วิทยุ โทรทัศน์การ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ฯลฯ หากปล่อย ให้เอกชนดำเนินงานโดยไม่ควบคุมอาจ ทำให้ประชาชนต้องบริโภคสินค้าที่ขาด คุณภาพและในปริมาณที่ไม่มีขอบเขต</p> <p>2. ทำให้เศรษฐกิจของประเทศชาติดีขึ้น เพราะเป็นการหารายได้เข้ารัฐ สามารถ นำไปพัฒนาประเทศได้</p> <p>3. สามารถควบคุมระดับราคาสินค้าที่มี ความจำเป็นในการบริโภคได้</p> <p>4. สามารถป้องกันประเทศให้ปลอดภัย ในทางยุทธศาสตร์ ไม่ขาดแคลนสิ่งที่ จำเป็นในยามเกิดสงคราม เช่น น้ำมัน เชื้อเพลิง อาหารสำเร็จรูป เป็นต้น</p>	<p>1. มีความล่าช้าในการดำเนินงาน เพราะถูกควบคุมด้วยระเบียบต่างๆ ต้อง รอการสั่งการจากผู้มีอำนาจ</p> <p>2. ขาดประสิทธิภาพในการผลิต เพราะ ผู้บริหารมาจากการแต่งตั้ง โดยไม่ พิจารณาความรู้ความสามารถ ขาดการ วางแผนงานระยะยาว อีกทั้ง ต้นทุน ผลิตสูงกว่าเอกชน เพราะมีพนักงาน จำนวนมาก รายจ่ายในส่วนนี้จึงสูงมาก</p>

บัตรคำถามที่ 8

เรื่อง การสหกรณ์และรัฐวิสาหกิจ

คำชี้แจง

จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. สหกรณ์หมายถึง ?

.....

.....

2. จงอธิบายลักษณะของสหกรณ์มาพอเข้าใจ

.....

.....

3. ให้ยกตัวอย่างประเภทของสหกรณ์ 3 ประเภท

.....

.....

4. รัฐวิสาหกิจหมายถึง

.....

.....

5. ให้นักเรียนยกตัวอย่างรัฐวิสาหกิจที่รู้จักมา 2 ตัวอย่าง

.....

6. เพราะเหตุใดรัฐบาลจึงต้องเข้ามาดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ

.....

7. จงบอกข้อดีของสหกรณ์มา 2 ข้อ

.....

8. จงบอกข้อเสียของสหกรณ์มา 2 ข้อ

.....

9. จงบอกข้อดีของรัฐวิสาหกิจมา 2 ข้อ

.....

10. จงบอกข้อเสียของรัฐวิสาหกิจมา 2 ข้อ

.....

1. **ตอบ** สหกรณ์ คือ ธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่ตั้งและดำเนินการโดยกลุ่มบุคคลที่มีความประสงค์อย่างเดียวกันร่วมกันจัดตั้งลงทุน ดำเนินการและเป็นเจ้าของร่วมกันด้วยความสมัครใจ ทำหน้าที่ในธุรกิจเพื่อช่วยเหลือสมาชิก
2. **ตอบ** 1. ร่วมกลุ่มของบุคคลตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป
2. เพื่อแก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
3. **ตอบ** สหกรณ์ร้านค้าและสหกรณ์ออมทรัพย์
4. **ตอบ** กิจกรรมรัฐวิสาหกิจ หมายถึง องค์การของรัฐบาล หน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของหรือบริษัท ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานธุรกิจของรัฐบาลมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละ 50
5. **ตอบ** โรงไฟฟ้า โรงงานยาสูบ
6. **ตอบ** เพื่อหารายได้ให้รัฐบาล เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ และป้องกันการเอารัดเอาเปรียบจากผู้ประกอบการ
7. **ตอบ** 1. สามารถระดมทุนได้ง่าย 2. สมาชิกได้รับผลกำไรหรือเฉลี่ยกัน
8. **ตอบ** 1. เป็นกิจการที่ไม่มุ่งหาผลกำไร 2. การจัดตั้งทำได้ยาก
9. **ตอบ** 1. ทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น 2. ทำให้สามารถควบคุมราคาสินค้าที่จำเป็น
10. **ตอบ** 1. มีความล่าช้าในการดำเนินงาน 2. ขาดประสิทธิภาพในการผลิต

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 9
เรื่อง การจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ✚ บอกความหมายของการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจได้
- ✚ อธิบายขั้นตอนการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจได้
- ✚ สามารถกรอกแบบคำขอจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจได้
- ✚ สามารถจัดตั้งธุรกิจจำลองได้

คำสั่ง

ให้นักเรียนศึกษาบัตรสาระการเรียนรู้ เรื่องการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจ
และทำบัตรคำถามที่ 11

บัตรสาระการเรียนรู้ที่ 9

เรื่อง การจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจ

ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์ การจดทะเบียนพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์ คือ บุคคลธรรมดาคนเดียวหรือหลายคน หรือนิติบุคคล รวมทั้งนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ ที่มาตั้งสำนักงานในประเทศไทยซึ่งประกอบกิจการตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด

กิจการที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศให้ผู้ประกอบกิจการดังต่อไปนี้ ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ คือ

1. ผู้ประกอบกิจการโรงสีข้าวและโรงเลื่อยที่ใช้เครื่องจักร
2. ผู้ประกอบกิจการขายสินค้าอย่างเดียว หรือหลายอย่าง รวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งขายได้เป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป หรือมีสินค้าดังกล่าวไว้เพื่อขาย มีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป
3. นายหน้า หรือตัวแทนค้าต่างซึ่งทำการเกี่ยวกับสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียวหรือหลายอย่างก็ตาม และสินค้านั้นมีค่ารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป
4. ผู้ประกอบกิจการหัตถกรรม หรืออุตสาหกรรมไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียวหรือหลายอย่างก็ตาม และขายสินค้าที่ผลิตได้คิดราคารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป หรือในวันหนึ่งวันใดมีสินค้าที่ผลิตได้มีราคารวมทั้งสิ้นตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป
5. ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางทะเล การขนส่งโดยเรือกลไฟหรือเรือยนต์ประจำทาง การขนส่งโดยรถไฟ การขนส่งโดยรถราง การขนส่งโดยรถยนต์ประจำทาง การขายทอดตลาด การรับซื้อขายที่ดิน การให้กู้ยืมเงิน การรับแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อหรือขายตัวเงิน การธนาคาร การประกันภัย การทำโรงรับจำนำ และการทำโรงแรม

6. ขาย ให้เช่า ผลิต หรือรับจ้างผลิตแผ่นซีดี แอปบันทึก วิดีทัศน์ แผ่นวีดิทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง

7. ขายอัญมณีหรือเครื่องประดับ ซึ่งประดับด้วยอัญมณี

8. ซื้อขายสินค้าหรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต บริการอินเทอร์เน็ต ให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายบริการเป็นตลาด กลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต

9. การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต

10. การให้บริการฟังเพลงและร้องเพลงโดยคาราโอเกะ

11. การให้บริการเครื่องเล่นเกม และการให้บริการตู้เพลง

12. โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลัก และหัตถกรรม คำปลีก คำส่ง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

กิจการที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

1. การค้าแร่ การค้าแพงลอย

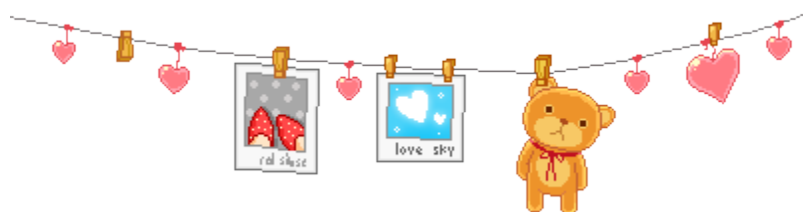
2. กิจการเพื่อการบำรุงศาสนา

3. กิจการของนิติบุคคล ซึ่งได้รับพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น

4. กิจการของกระทรวง ทบวง กรม

5. กิจการของมูลนิธิ สมาคม สหกรณ์

6. กิจการซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ได้แก่

6.1 บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนที่เป็นนิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัทและได้ยื่นแบบแสดงรายการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของห้างหุ้นส่วนบริษัทไว้แล้วต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ยกเว้นบริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ที่ประกอบกิจการต่อไปนี้ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ด้วย

- ขาย ให้เช่า ผลิต หรือรับจ้างผลิตแผ่นซีดี แถบบันทึก วิดิทัศน์ แผ่นวิดิทัศน์ ดีวีดีหรือวิดิทัศน์ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง
- ขายอัญมณี หรือเครื่องประดับ ซึ่งประดับด้วยอัญมณี
- ซื้อขายสินค้าหรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต บริการอินเทอร์เน็ต ให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย บริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต
- การให้บริการฟังเพลงและร้องเพลงโดยคาราโอเกะ
- การให้บริการเครื่องเล่นเกม และการให้บริการตู้เพลง
- โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลัก และหัตถกรรม คำปลีก คำส่ง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

6.2 กิจการของกลุ่มเกษตรกรที่ได้จดทะเบียนตาม ปว.141 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2515 “การยื่นจดทะเบียนพาณิชย์ สามารถ Download แบบพิมพ์ไปใช้ในการจดทะเบียนได้ หรือขอรับแบบพิมพ์ได้ที่สำนักงานบริการจดทะเบียนธุรกิจ และสำนักพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดทุกแห่ง”

การจดทะเบียนตั้งใหม่ มีเอกสารดังนี้

1. คำขอจดทะเบียน : แบบ ทพ. (Print - Out 2 แผ่น)

2. หลักฐานประกอบคำขอ

2.1 สำเนาบัตรประจำตัวของผู้ประกอบพาณิชยกิจ หรือหุ้นส่วนผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบ
ดำเนินการในประเทศไทย ซึ่งรับรองความถูกต้องโดยเจ้าของบัตรประจำตัว

2.2 หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)

2.3 กรณีเป็นนิติบุคคลต่างประเทศให้ส่งเอกสารเพิ่มเติม ดังนี้

- สำเนาเอกสารแสดงการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีรายการเกี่ยวกับ ชื่อ
วัตถุประสงค์ ทุน ที่ตั้งสำนักงาน รายชื่อกรรมการ และอำนาจกรรมการ
- หนังสือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการในประเทศไทย
- ใบอนุญาตทำงานของผู้รับผิดชอบดำเนินการในประเทศไทย
- ใบอนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว หรือหนังสือรับรองการใช้สิทธิตาม
สนธิสัญญา (ถ้ามี) เอกสารนี้ ถ้าทำขึ้นในต่างประเทศต้องมีคำรับรองของโนตารี พับลิก
(Notary Public) หรือบุคคลที่กฎหมายของประเทศนั้นแต่งตั้งเป็นผู้มีอำนาจรับรองเอกสารและ
คำรับรองของเจ้าหน้าที่กงสุลหรือสถานทูตไทย

กรณีประกอบพาณิชยกิจการขายหรือให้เช่าแผ่นซีดี แอปบันทึก วิดิทัศน์ แผ่น
วิดิทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวิดิทัศน์ระบบดิจิทัล ที่เกี่ยวกับการบันเทิง ต้องแจ้งข้อมูลและส่งเอกสาร
ประกอบเพิ่มเติมดังนี้

1) แผนที่แสดงสถานที่ซึ่งใช้ประกอบพาณิชยกิจเป็นปกติ

2) สำเนาหนังสืออนุญาต หรือหนังสือรับรองให้เป็นผู้จำหน่าย หรือให้เช่า
สินค้า จากเจ้าของลิขสิทธิ์ของสินค้าที่ขาย หรือให้เช่า หรือสำเนาใบเสร็จรับเงินตามประมวล
รัษฎากร หรือหลักฐานการซื้อขายจากต่างประเทศ กรณีประกอบกิจการค้าอัญมณีหรือ
เครื่องประดับ ได้แก่ อัญมณี ต้องดำเนินการ ดังนี้

ก. ตรวจสอบและเรียกหลักฐานแสดงจำนวนเงินทุน

ข. หนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่ประกอบพาณิชย์กิจ หลักฐานการประกอบอาชีพหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบหรือกรรมการผู้มีอำนาจของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทแล้วแต่กรณี

การจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียน มีเอกสาร ดังนี้

1. คำขอจดทะเบียน : แบบ ทพ. (Print - Out 2 แผ่น)

2. หลักฐานประกอบคำขอ

2.1 สำเนาบัตรประจำตัวของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ หรือหุ้นส่วนผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบดำเนินการในประเทศไทย (นิติบุคคลต่างประเทศ) ซึ่งรับรองความถูกต้องโดยเจ้าของบัตรประจำตัว

2.2 ใบทะเบียนพาณิชย์ เฉพาะกรณีแก้ไขเพิ่มเติม ชื่อตัว หรือชื่อสกุลของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ ชนิดพาณิชย์กิจ และ/หรือ สำนักงานใหญ่

2.3 สำเนาหนังสือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการในประเทศไทย กรณีนิติบุคคลต่างประเทศขอเปลี่ยนแปลงผู้จัดการสาขาในประเทศ

2.4 สำเนาหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัวและหรือชื่อสกุล(ถ้ามี)

2.5 หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)

รายการที่ต้องยื่นจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียน มีดังนี้

1. เลิกชนิดประกอบกิจการบางส่วน หรือเพิ่มใหม่
2. เปลี่ยนชื่อที่ใช้ในการประกอบกิจการ
3. ย้ายสำนักงานใหญ่
4. เปลี่ยนผู้จัดการ
5. เจ้าของหรือผู้จัดการย้ายที่อยู่
6. เพิ่มหรือลดเงินทุน
7. ย้าย เลิก หรือเพิ่มสาขา โรงเก็บสินค้า หรือตัวแทนค้าต่าง
8. อื่นๆ เช่น เจ้าของหรือผู้จัดการเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อสกุล หรือรายการที่จดทะเบียนไว้ไม่ตรงตามข้อเท็จจริง

หมายเหตุ : ให้กรอกรายละเอียดเฉพาะรายการที่ต้องการเปลี่ยนแปลงเท่านั้น

การจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์ มีเอกสารดังนี้

1. คำขอจดทะเบียน : แบบ ทพ. (Print - Out 2 แผ่น)
2. หลักฐานประกอบคำขอ
 - 2.1 สำเนาบัตรประจำตัวของผู้ประกอบพาณิชย์ หรือทายาทที่ยื่นคำขอแทน หรือหุ้นส่วนผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบดำเนินการในประเทศไทย ซึ่งรับรองความถูกต้องโดยเจ้าของบัตรประจำตัว
 - 2.2 ใบทะเบียนพาณิชย์
 - 2.3 หนังสือรับฝากบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี (ในกรณีที่เป็นนิติบุคคล)
 - 2.4 หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
 - 2.5 สำเนาใบมรณบัตรของผู้ประกอบพาณิชย์ (กรณีถึงแก่กรรม)

2.6 ตำแหน่งหลักฐานแสดงความเป็นทายาท ลงชื่อผู้ประกอบการพาณิชย์กิจซึ่งถึงแก่กรรม

1. ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นคำขอจดทะเบียนได้ที่ส่วนจดทะเบียนธุรกิจกลาง หรือสำนักงานบริการจดทะเบียนธุรกิจ 1 – 7
2. ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในต่างจังหวัด ยื่นคำขอจดทะเบียนได้ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือพญาแล้วแต่กรณี เว้นแต่พาณิชย์กิจที่รัฐมนตรีกำหนดเป็นการเฉพาะให้ยื่นคำขอจดทะเบียนได้ที่สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า จังหวัดที่สำนักงานตั้งอยู่

กิจการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเฉพาะให้เป็นอำนาจของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ดังต่อไปนี้

1. ขาย ให้เช่า ผลิต หรือรับจ้างผลิตแผ่นซีดี ซีดี แอปปันท์ทีก วิดีทัศน์ แผ่นวีดิทัศน์ ดีวีดีหรือวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล ที่เกี่ยวกับการบันเทิง
2. ขายอัญมณี หรือเครื่องประดับ ซึ่งประดับด้วยอัญมณี
3. ซื้อขายสินค้าหรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต บริการอินเทอร์เน็ต ให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย บริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
4. การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต
5. การให้บริการฟังเพลงและร้องเพลงโดยคาราโอเกะ
6. การให้บริการเล่นเกม และการให้บริการตู้เพลง
7. โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลัก หัตถกรรมจากงาช้าง ค้าปลีก ค้าส่งงาช้าง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

ค่าธรรมเนียม การขอดำเนินการตาม พ.ร.บ. ทะเบียนพาณิชย์ฯ จะต้องเสีย
ค่าธรรมเนียมตามประเภทของการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. จดทะเบียนพาณิชย์ตั้งใหม่ 50 บาท
2. จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียน ครั้งละ 20 บาท
3. จดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ 20 บาท
4. ขอให้ออกใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ ฉบับละ 30 บาท
5. ขอตรวจเอกสารของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ ครั้งละ 20 บาท
6. ขอให้เจ้าหน้าที่คัดสำเนาและรับรองสำเนาเอกสาร ฉบับละ 30 บาท

กำหนดระยะเวลาการจดทะเบียนพาณิชย์

1. จดทะเบียนพาณิชย์ตั้งใหม่ ต้องจดทะเบียนภายใน 30 วัน นับแต่วันเริ่มประกอบกิจการ
2. การเปลี่ยนแปลงรายการที่จดทะเบียนไว้ตามข้อ 1 ต้องจดทะเบียนภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง
3. เลิกประกอบกิจการ ต้องจดทะเบียนภายใน 30 วัน นับแต่วันที่เลิกประกอบกิจการ
4. ใบทะเบียนพาณิชย์สูญหาย ต้องยื่นขอใบแทนภายใน 30 วัน นับแต่วันสูญหาย

บทกำหนดโทษ

1. การประกอบกิจการโดยไม่จดทะเบียน แสดงรายการเท็จ ไม่ยอมให้ถ้อยคำ ไม่ยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบในสำนักงาน จะมีความผิดต้องระวางโทษ ปรับไม่เกิน 2,000 บาท ถ้าไม่จดทะเบียนถือเป็นความผิดต่อเนื่อง ปรับอีกวันละไม่เกิน 100 บาท
2. ถ้าใบทะเบียนพาณิชย์สูญหาย ไม่ยื่นคำร้องขอใบรับแทน หรือไม่แสดงใบทะเบียนพาณิชย์ไว้ที่สำนักงานที่เห็นได้ง่าย ไม่จัดทำป้ายชื่อ มีความผิดปรับไม่เกิน 200 บาท และถ้าเป็นความผิดต่อเนื่อง ปรับอีกวันละไม่เกิน 20 บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง
3. ผู้ประกอบกิจการซึ่งกระทำการฉ้อโกงประชาชน ปลอมสินค้า โดยเจตนาทุจริต ปลอมสินค้า หรือกระทำการทุจริตอื่นใดอย่างร้ายแรงในการประกอบกิจการ จะถูกถอนใบทะเบียนพาณิชย์ เมื่อถูกสั่งถอนใบทะเบียนพาณิชย์แล้วจะประกอบกิจการต่อไปไม่ได้ เว้นแต่รัฐมนตรีจะสั่งให้รับจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่
4. ผู้ประกอบกิจการที่ถูกสั่งถอนใบทะเบียนพาณิชย์แล้ว ยังฝ่าฝืนประกอบกิจการต่อไปมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

การจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

รัฐบาลกำหนดให้อยู่ในความรับผิดชอบของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จึงได้ตั้งกองพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ขึ้น เพื่อดำเนินการด้านส่งเสริมและพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยปฏิบัติดังนี้

1. กำหนดให้ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ต้องจดทะเบียนเพื่อให้กิจการมีอยู่จริงว่าเป็นของใคร อยู่ที่ไหน ทำธุรกรรมอะไร และกำหนดแนวทางในการส่งเสริมให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจในปัจจุบัน เพื่อนำไปใช้ในการประกอบธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม และประสบผลสำเร็จมากขึ้น

2. เปิดให้บริการตลาดกลางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E - Marketplace) ผ่านทางเว็บไซต์Bangkrasor.com ช่วยส่งเสริมการตลาดและจัดหาตลาดให้ผู้ประกอบการทำการซื้อขายผ่านทางเว็บไซต์ได้

ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ คือ บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในประเทศไทย ซึ่งประกอบพาณิชย์กิจในเชิงพาณิชย์อันเป็นอาชีพปกติ ดังนี้

- 1) ซื้อขายสินค้าหรือบริการผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 2) บริการอินเทอร์เน็ต (ISP : Internet Service Provider)
- 3) ให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Web Hosting)
- 4) บริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (E – Marketplace)

เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการจดทะเบียน

1. คำขอจดทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.) และรายละเอียดเกี่ยวกับเว็บไซต์ (เอกสารแนบ)

2. สำเนาบัตรประจำตัว

2.1 กรณีบุคคลธรรมดา ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

2.2 กรณีนิติบุคคล ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวผู้จัดการของห้างหุ้นส่วน หรือของกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด (ไม่ต้องแนบหนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล)

3. หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
4. หนังสือชี้แจง (กรณียื่นล่าช้าหรือเกินกำหนด)

เว็บไซต์ประเภทซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ต้องจดทะเบียน

1. มีระบบการสั่งซื้อ เช่น ระบบกรอกฟอร์ม ระบบตะกร้า E-mail หรืออื่นๆ
2. มีระบบการชำระเงิน ออฟไลน์หรือออนไลน์ เช่น การโอนเงินผ่านระบบบัญชี การชำระด้วยบัตรเครดิต หรือ E-cash เป็นต้น
3. มีระบบสมัครสมาชิก เพื่อรับบริการข้อมูลหรืออื่นๆ โดยมีการคิดค่าใช้จ่าย (ถือเป็นการขายบริการ) เช่น บริการหาข้อมูล บริการข่าวสาร/บทความ/หนังสือ รับสมัครงาน เป็นต้น
4. มีวัตถุประสงค์รับจ้างโฆษณาสินค้า หรือบริการของผู้อื่น และมีรายได้จากการโฆษณานั้น
5. รับจ้างออกแบบเว็บไซต์ หรือเพียงโฆษณาว่าเป็นผู้รับจ้างออกแบบเว็บไซต์ เพราะถือว่าการออกแบบเว็บไซต์นั้นมีช่องทางการค้าปลีกบนอินเทอร์เน็ต
6. เว็บไซต์ให้บริการเกมออนไลน์ที่คิดค่าบริการจากผู้เล่น (เจ้าของเว็บไซต์ต้องจดทะเบียน)
7. เว็บไซต์ที่มีการส่งมอบสินค้าหรือบริการผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การ Download โปรแกรม เกม Ringtone Screensaver SMS เป็นต้น

เว็บไซต์ประเภทซื้อขายสินค้าหรือบริการที่ไม่ต้องจดทะเบียน

1. มีเฉพาะหน้าร้านโชว์สินค้าของตนเอง แต่ทำการค้าในช่องทางปกติ (ไม่ใช่อินเทอร์เน็ต) แม้จะมีข้อความแจ้งว่าให้ติดต่อได้ เช่น สนใจโทร.ติดต่อ.... หรือ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่....

2. การโฆษณาสินค้าของตนเอง โดยลักษณะของการโฆษณานั้นไม่ใช่วัตถุประสงค์หลักของกิจการ และไม่ใช่ช่องทางค้าปกติ แม้จะมี Banner ของผู้อื่นมาติด และมีรายได้จาก Banner ก็ตาม

3. การประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข้อมูลแก่สมาชิกหรือบุคคลทั่วไป โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือบริการ เช่น เพื่อการสอน ประกาศรับสมัครงาน

4. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท หรือสินค้า

5. เว็บไซต์ส่วนบุคคลที่สร้างขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว การงาน การศึกษา หรือความสนใจ

6. เว็บไซต์ที่เป็นสื่อกลางด้านข้อมูล โดยมีจุดประสงค์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยไม่มีการเสียดำสมาชิกหรือค่าใช้จ่ายใดๆ

7. ร้านอินเทอร์เน็ตให้บริการในการเล่น net ที่เจ้าของร้านได้รายได้จากค่าชั่วโมงการเล่นอินเทอร์เน็ต และเกมคอมพิวเตอร์ เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตไม่ต้องจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ แต่ให้จดทะเบียนพาณิชย์ปกติ(ถือเป็นพาณิชย์กิจกรรมค้าในช่องทางปกติไม่ใช่ E – Commerce ได้แก่

* หมายเหตุ ก. ธุรกิจประกันภัย การเงิน การธนาคาร ตลาดหลักทรัพย์ที่มีเว็บไซต์เป็น ช่องทางหนึ่งในการทำธุรกิจ และเข้าลักษณะหนึ่งลักษณะใดดังกล่าวข้างต้นต้องจดทะเบียนด้วย ถ้าไม่ เข้าข้อใดเลยก็ไม่ต้องจดทะเบียน

ข. ธุรกิจตามข้อ ก. ที่มีการให้บริการแก่ลูกค้าผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น E – Banking เป็นต้น ที่ถือว่าเป็นการให้บริการแก่ลูกค้าของตนเอง ไม่ใช่การขายบริการ ดังนั้น จึงไม่ต้องจดทะเบียน

7.1 บริการอินเทอร์เน็ต

7.2 ให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

7.3 บริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

สถานที่ยื่นจดทะเบียนผู้ประกอบการที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครให้ยื่นจดทะเบียนต่อสำนักงานบริการจดทะเบียนธุรกิจ 1 – 7 หรือส่วนจดทะเบียนธุรกิจกลาง สำนักงานทะเบียนธุรกิจกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยจะเลือกยื่นต่อสำนักงานใดก็ได้ตามที่กำหนด

บัตรคำถามที่ 9

เรื่อง การจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจ

คำสั่ง

ให้นักเรียนบอกขั้นตอนของการจัดตั้งบริษัทจำลองมาอย่างละเอียด

[illegible]

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง

1. ข้อสอบชุดนี้มี จำนวน 15 ข้อ
2. ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้วกาเครื่องหมายกากบาท(X)ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดคือความหมายของ ธุรกิจ

- ก. ขบวนการผลิตขนาดใหญ่เพื่อบริการสังคม
- ข. การผลิตสินค้าหรือบริการแก่ผู้บริโภคโดยหวังผลกำไร
- ค. หน่วยงานผลิตทุกประเภททั้งภาครัฐและภาคเอกชน
- ง. การตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม

2. ข้อใดเป็นความสำคัญของธุรกิจ

- ก. ความมั่นคงของกิจการ
- ข. ความเจริญเติบโตของธุรกิจ
- ค. ความรับผิดชอบต่อสังคม
- ง. ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญ

3. การแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป ถือเป็นหน้าที่ของธุรกิจในด้านใด

- ก. การผลิต
- ข. การจัดหาเงินทุน
- ค. การบริการการตลาด
- ง. การจัดหาทรัพยากรด้านกำลังคน

4. ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจใดมีความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจมากที่สุด

- ก. การเงิน
- ข. วัตถุดิบ
- ค. คน
- ง. วิธีปฏิบัติงาน

5. ข้อใดกล่าวถึงประโยชน์ของธุรกิจได้ถูกต้อง

- ก. ทำให้เจ้าของกิจการอยู่รอด
- ข. ทำให้เกิดรายได้กับประชาชน
- ค. ทำให้เจ้าของกิจการร่ำรวย
- ง. ทำให้เจ้าของกิจการสั่งซื้อสินค้ามากขึ้น

6. การทำนาปลูกข้าวเพื่อขาย เลี้ยงไก่เพื่อขาย จัดอยู่ในธุรกิจประเภทใด

- ก. ธุรกิจบริการ
- ข. ธุรกิจเกษตร
- ค. ธุรกิจพาณิชย์
- ง. ธุรกิจอุตสาหกรรม

7. ข้อใดเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน

- ก. ทอผ้าไหม
- ข. ผลิตเฟอร์นิเจอร์
- ค. ผลิตอาหารกระป๋อง
- ง. ผลิตอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

8. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของกิจการเจ้าของคนเดียว

- ก. มีเจ้าของกิจการเพียงคนเดียว
- ข. เจ้าของกิจการรับผิดชอบในหนี้สินไม่จำกัดจำนวน
- ค. เป็นนิติบุคคล
- ง. ควบคุมการดำเนินงานเพียงคนเดียว

9. กิจการที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตกลงทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งปันผลกำไร คือกิจการใด

- ก. บริษัท
- ข. สหกรณ์
- ค. ห้างหุ้นส่วน
- ง. แพรนไชส์

10. กิจการที่มีจุดประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นให้กับประชาชน คือกิจการใด

- ก. บริษัทเอกชน จำกัด
- ข. ห้างหุ้นส่วนจำกัด
- ค. บริษัทมหาชนจำกัด
- ง. กิจการเจ้าของคนเดียว

11. กิจการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อจุดประสงค์จัดปัญหาความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจและสังคมในหมู่สมาชิก คือกิจการประเภทใด

- ก. รัฐวิสาหกิจ
- ข. ห้างหุ้นส่วนจำกัด
- ค. แพรนไชส์
- ง. สหกรณ์

12. ธุรกิจใดที่เก่าแก่และเป็นที่นิยมทำกันมากที่สุด
- ก. รัฐวิสาหกิจ
 - ข. บริษัทจำกัด
 - ค. ห้างหุ้นส่วน
 - ง. กิจการเจ้าของคนเดียว
13. องค์การธุรกิจรูปแบบใดที่ต้องเกี่ยวข้องกับหนังสือบริคณห์สนธิ
- ก. กิจการเจ้าของคนเดียว
 - ข. ห้างหุ้นส่วนจำกัด
 - ค. บริษัทจำกัด
 - ง. รัฐวิสาหกิจ
14. สหกรณ์แห่งแรกในประเทศไทยคือ สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้ ตั้งอยู่ในจังหวัดใด
- ก. พระนครศรีอยุธยา
 - ข. พิษณุโลก
 - ค. เชียงใหม่
 - ง. นครศรีธรรมราช
15. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจแฟรนไชส์
- ก. พืชชาฮัท
 - ข. แม็คโดนัลด์
 - ค. เซเว่นอีเลฟเว่น
 - ง. ผลิตรองเท้าบาจา

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

ชุดการเรียนรู้รายบุคคล

เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับธุรกิจ

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น..... เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				

คะแนนเต็ม	10
คะแนนที่ได้	

ผลการประเมิน

ดีมาก ☐

ดี ☐

พอใช้ ☐

ปรับปรุง ☐

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนระหว่าง 9-10 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

คะแนนระหว่าง 7-8 อยู่ในเกณฑ์ดี

คะแนนระหว่าง 5-6 อยู่ในเกณฑ์พอใช้

คะแนนระหว่าง 4 อยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียนที่ 2

1. ข

2. ง

3. ก

4. ค

5. ข

6. ข

7. ก

8. ค

9. ค

10. ค

11. ง

12. ง

13. ค

14. ข

15. ง

